УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Український Католицький Тижневик
Виходить кожного вівтірка в Едмонтоні, Алберта.
Річна передплата в Канаді.. $2.00
Поза Канадою $2.50

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly west of Winnipeg
Subscription in Canada $2.00
In the U.S.A. 2.50
Address: UKRAINIAN NEWS
10012-109 Street
Edmonton, Alberta, Canada

No. 44. Vol. XVI. Edmonton, Alberta, Tuesday, November 2, 1943 — Едмонтон, Алберта, вівторок, 2. листопада, 1943. Число 44. Рік XVI.

СОВЄТСЬКА АРМІЯ ВІДТЯЛА КРИМ

БОЄВИЩЕ В ПОЛУДНЕВІЙ УКРАЇНІ

Американська преса подає, що німці виставили 750,000 війська для оборони лінії на Дніпрі, від Києва до Криму. З того 500,000 боролися в великім Дніпровім закруті, від Дніпропетровська до Криму. Дві німецькі армії боролися проти російських сил — шіснадцята армія (переорґанізована з розбитих військ під Сталінґрадом) оперувала під Мелітополем, і 17-та, що давніше воювала на Кубанщині, стояла на північ від неї, коло Дніпропетровська й Запорожжя.

Проти них большевики кинули пів міліона військ. Від Кременчука 225,000-на армія з 250 танками і 700 батеріями артилерії вдарила з півночі на полудне. Переправившись через Дніпро, вдарила здовж залізниці між двома ріками в напрямі Кривого Рога і розсипалася, щоб перетяти залізницю між Києвом, Миколаєвом і Кримом. Чотири дні після першого удару, піхота й танки перетяли першу лінію, бічну залізницю до Дніпропетровська. Черговим завданням було перервати головну залізницю між Дніпропетровськом і Кривим Рогом. Коли це сталося, Дніпропетровськ (Катеринослав) був припечатаний і тільки гостинець остався до втечі.

Під Мелітополем, де врізався полудневий совєтський клин, опір німців був сильніший. Німці робили денно по 30 кривавих протинаступів і щойно по 12 днях боїв місто вкінці дісталося червоній армії.

Незвичайно люті протинаступи в Мелітополі і рішуча постава німців здовж залізниці на північ до Запорожжя та здовж Дніпра були тою обороною, що прикривала відворот з Дніпрового закруту і Криму. На Кримськім півострові відбувалася нервова евакуації. Залишивши стільки війська, щоб боронити переходу червоних з Кавказу через Керченський пролив на Крим, німецька команда кинула кримський ґарнізон на північ до Мелітополя і над Дніпро. За ними евакували німці 250,000 ранених вояків і виздоровців, що були приміщені в кримських селах на совєтській Рівієрі. Кілько з них вивезено, невідомо.

На полудне від Дніпрового коліна, в Ногайськім степу, большевицькі війська зайняли місцевість Чаплинка, 15 миль на північ від Перекопу і в той спосіб припечатали 90,000 німців, що залишились на Кримі. Дехто з них може втекти хіба через Чорне море.

БОЇ ЗА КРИВИЙ РІГ І НИКОПІЛЬ

Перед Кривим Рогом, на правобережній Україні на захід від Запоріжжя відбувається велика битва танків за посідання міста. Червоні кинули великі маси танків, німці стягнули все, що мали в резерві. Суботній німецький комунікат подав, що битва треває другий день. Німці кажуть, що знищили 400 совєтських танків.

Коло Кривого Рога, де є найбільші поклади й копальні українського заліза, німці скріпили фронт резервами й ведуть сильні танкові й піхотні протинаступи.

Зате три совєтські армії пробиваються до Никополя, 50 миль на північний схід від Кривого Рога. Никополь має айбільші копальні українського манґанця.

ПАПА ЗВЕРНУВСЯ ЗА ОХОРОНОЮ РИМСЬКИХ ЦЕРКОВ

Св. Отець Пій XII звернувся до німців з вимогою, щоб вони згодилися поставити достаточну силу італійської поліції коло церков у Римі. Як би Рим став тереном боїв, то щоб поліція потрапила охоронити твори штуки перед грабіжництвом товпи. Німці не дали відповіді.

НОВА ЕНЦИКЛІКА ПРО БІБЛІЙНІ СТУДІЇ

Св. Отець Папа Пій XII видав нову енцикліку про поступи над біблійними студіями за останніх 50 літ. Енцикліка появилася для вшанування 50-ліття енцикліки "Провідентіссімус Деус" що її видав Папа Лев XIII. В тій енцикліці Лев XIII повчив, як католики мають поширити знання Св. Письма. Енцикліка Пія XII є немов доповненням попередньої енцикліки.

845 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ ПОЗИЧКИ В ДВОХ ТИЖНЯХ

Ще остався один тиждень. Купіть бонд і виконайте горожанський обовязок.

В Оттаві проголошено, що в перших двох тижнях кампанії населення Канади закупило бондів у Пятій Позичці Перемоги за $845,151,000. До наміченої квоти бракує 335 міліонів долярів.

Число аплікацій підписаних до суботи, 30. жовтня, виносить 1,358,586. За такий самий час у Четвертій Позичці Перемоги було підписано 1,041,320 аплікацій і зложено $771,019,-600.

Вояки в армії зложили $11,704,050, летуни $11,134,750, моряки $3,456,150.

Остався ще один тиждень кампанії. Конечно купіть у цім тижні Бонд Перемоги, якщо Ви його ще не маєте! Виконайте горожанський обовязок супроти нашої Канади!

Московська Конференція Проходить з Добрим Успіхом

Президент Розвелт сказав у пятницю в Вашингтоні, що московська конференція проходить з "великим успіхом" і добігає свого кінця. Тепер списують угоду на формальних документах. Сказав, що конференція міністрів заграничних справ Британії, Злучених Держав і совєтської Росії має величанський успіх не тільки з погляду самої угоди, але також з погляду її духа.

Головною ціллю її є завести мир на світі та покінчити раз на все з аґресією, тобто нападами одних на других — говорив президент.

Цю заяву він склав на конференції з представниками преси. Один репортер завважує, що президент вірить у добру волю Росії співпрацювати для вдержання мира.

Розвелт сказав: "Чимало ціників говорили на початках московських нарад, що всі учасники конференції в одному погодяться, а то на розєднання, що буде там багато підозрінь та що вони нікуди не зайдуть. Однак дух всеї конференції вдаряючо добрий.

Які документи списують і до чого договорилися в Москві, Розвелт не сказав. У свій час буде оповіщений вислід конференції мабуть з Москви.

Як доносять з Москви, Сталін зістав поінформований Іденом у подробицях про британське мілітарне становище,

ПРЕМІЄР БАДОЛІО ПРО НЕБЕЗПЕКУ КОМУНІЗМУ В ІТАЛІЇ

Італійський премієр маршал Бадоліо, який повалив Мусолінія, перейшов на сторону аліянтів і тепер виповів війну Німеччині, заявив, що "союзні держави мусять нам помогти, щоб комунізм не закорінився в Італії." Ця його заява появилася як інтервю в "Ейт Армі Нюз", полевім часописі британської восьмої армії.

Запитаний, чи в Італії існує загроза комунізму, Бадоліо відповів, що " загроза комунізму існує по кожній війні. Народ тоді схвильований, перенапружений. А коли обставини погані й нема надії на поправу, то народ звертається до ріжних знахорів по ліки. Молоді люди, що бажають вибитися, скорше йдуть наліво, як направо."

БАГАТО ЗБІЖЖЯ ВИВЕЗУТЬ З КАНАДИ ДО ЕВРОПИ

Міліони бушлів пшениці вивезуть з Форт Вилляму до Европи, заки замерзнуть озера. Пшениця призначена для Англії й европейських країв, звільнених від німців. У збіжевих колах говорять, що буде вивезено 100 міліонів бушлів.

НІМЕЦЬКИЙ НАРІД

Заграничні кореспонденти в Берліні признають однозгідно, що німецький нарід щораз більше попадає в зневіру через постійні невдачі армії на російськім фронті. Вияснення на всі лади німецьких невдач не є в силі вдержати воєнної моралі населення. Німецька начальна команда отверто признає, що совєтці постійно кидають щораз нові резерви й матеріял до боїв, у величезних кількостях. Взагалі песимізм шириться щораз більше серед населення, яке вже втратило надію на побіду.

АЛІЯНТИ ГРОМАДЯТЬ ВІЙСЬКО НА КОРСИЦІ

Зі Швайцарії подають що на французькім острові Корсиці, на захід від Італії, аліянти громадять великі сили для інвазії французької Рівієри або Італії на північ від Риму.

НІМЦІ ЗАПЕВНИЛИ, ЩО ПОШАНУЮТЬ ПАПУ, ВАТИКАН ЯК СУВЕРЕНІВ

Німецький уряд дав спеціяльне запевнення, що він буде респектувати Папу, уряди Апостольської Столиці і всю діяльність суверенної Ватиканської Держави.

Це запевнення передав ватиканським властям німецький амбасадор при Ватикані, барон Вайзекер. Текст ноти оповістив ватиканський "Оссерваторе Романо" і передали радіостації ватиканська й белінська.

ДІСТАВ СВОЮ КВАРТУ

В американськім місті Балтимор прийшов чоловік до шинку, витягнув Біблію з кишені, положив перед шинкаря і сказав йому покласти руку на книжку та повторити слова: "тепер присягаю, що не маю горівки." Шинкар замість присягати, витягнув фляшку горівки й поставив на столі.

І НАЦІСТИ ДЕЩО ПРИЗНАЮТЬСЯ

Націстична радіова пропаганда останніми часами признає, що аліянтські рейди на Німеччину були поважним ударом у німецьку воєнну мораль. Гебельс приготовляє також німців до тяжкої зими.

Аліянти Готовлять Висадку Військ на Північ від Риму

Продвиг аліянтських армій в Італії є повільний у порівнанні з російським фронтом. Німці стоять на сильній лінії, що тягнеться від позиції на горі Массіко близько Тирренського моря, 30 до 40 миль на північ від Неаполю, до Васто над Адрійським морем. Місто Ізернія, в половині дороги між двома морями, уважається за найсильніший оборонний пункт. Хоч тяжкі бої є неминучі, заки ворога можна буде відкинути з тої лінії, то ціла ситуація в Італії може скоро змінитися через пляновані воєнні операції на північ від Риму. Вони можуть початися кожної хвилини.

Зі Стокгольму у Швеції прийшла вістка в середу, що великі аліянтскі сили громадяться на острові Корсиці, звідки можуть початися операції проти полудневої Франції або проти середущої Італії. Зі Швайцарії донесли, що аліянти плянують висадку військ з кораблів і з перевозових літаків та парашутистів на північ від Риму. Як усі інші приготування так і ті відбуваються в тайні.

Американський мілітарний знавець майор Еліот доказує, що німцям буде тяжко боронити оба побережжя перед висадкою військ з кораблів і з повітря, а тому вони будуть змушені відступати до північної Італії. Аліянти будуть старатися відтяти відворот німецьких сил, що тепер оперують у полудневій Італії.

Союзні літаки бомбардували в пятницю портове місто Ґенуу над Ліґурійським морем в північній Італії, де находяться сталеві фабрики.

Контрольоване німцями парризьке радіо подало в четвер, що канадійські сили, які оперують з пятою британською армією, виконали сильний наступ в Апенінських горах, але "німцям вдалося їх стримати." Ця вістка не зістала потверджена в аліянтських колах. Останні звідомлення подавали, що канадійські війська находяться в тяжких боях і почуваються добре. Канадійський 48-ий полк Гайлендерс зайняв у боях більше італійське місто Тореллє дель Санніо.

9,000 МАЙНЕРІВ В АЛБЕРТІ І БР. КОЛУМБІЇ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК

Майнерська юнія "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" вивела на страйк 9,000 вуглекопів в Алберті і Бр. Колумбії, який зачався в ночі, 31. жовтня. Роберт Ливет у Калґарах, дистриктовий президент, видав наказ до страйку в кілька годин по тім, як королівська комісія почала доходження в справі майнерських платень. Він сказав, що страйк заряджено, як протест проти політики державної воєнної праці в Оттаві. Майнері голосували за страйком 21. вересня, домагаючись двотижневих платних вакацій кожного року, підвишки денної платні о два доляри і вищої платні за працю в суботи.

КАНАДІЙСЬКІ ЕПИСКОПИ ОБХОДЯТЬ ЮВИЛЕЙ КАНОНІЧНОГО ПРАВА

В часі пятьлітнього загального зізду канадійського католицького епископату в Квебеку, в якому взяло участь 45 архіепископів і епископів, відбулося також засідання влади в університеті Лявала для вшанування 25-літнього ювилею нового кодексу канонічного права. Кардинал Вилнев виголосив з тої нагоди промову про вагу тої хвилі перед авдієнцією, яка складалася крім духовенства з представників цивільної влади, судейської й адвокатської професії.

НІМЦІ ЗАСУДИЛИ 519 ЧЕХІВ НА СМЕРТЬ

Чеське інформаційне бюро в Лондоні подало, що німці засудили на смерть 519 чехів у моравськім місті Оломунці за "акти терору й саботажу". З цього вносять, що в місті могло зайти до поважніших заворушень.

ПОЛЯКИ КАЖУТЬ, ЩО НЕ СТАЛО ЖИДІВ У ЛЬВОВІ

Польська інформаційна аґенція в Лондоні подала, що у Львові не стало жидів. Аґенція не каже докладніше, що з ними сталося, вивезли їх, чи сталося щось гіршого. У Львові було коло 60,000 жидів.

КОНСЕРВАТИВНИЙ ПРОВІДНИК БРЕКЕН НА МІТІНҐАХ В АЛБЕРТІ

Джан Брекен, бувший манітобський премієр а тепер провідник проґресивної консервативної партії прибув у суботу з полудневої Алберти до Едмонтону. Брекен відбув конференцію з консервативними провідниками в місті й виїхав на публичні мітінґи на фармах. У понеділок виїхав на Піс Ривер, звідки вернеться до Едмонтону.

Одночасно приїхав з Венкуверу до Едмонтону Г. Г. Стівенс, бувший міністер у кабінеті Бенета й давніше один з видних провідників партії.

НІМЦІ АРЕШТУЮТЬ ІТАЛІЙСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ

У північній Італії почали Німці арештувати італійських священиків за відчитання в неділю в церквах едикту медіолянського кардинала Шустера. Німецька влада називає послання кардинала протинімецькою пропаґандою. Ватикан сильно запротестував проти арештувань.

РОЗКИДАВ 100 І 1,000-ДОЛЯРОВИМИ БАНКНОТАМИ

До військового шпиталю в Торонті ввійшов у неділю невідомий добродій у товаристві американського офіцера й почав розкидати справедливі 100-долярові банкноти між виздоровців вояків. Серед жовнірів повстало схвильовання, кожний на той час ставав здоровіший і кидався за банкнотами. Вкінці незнайомому добродієві (з циґаром в устах) надокучило кидати стодолярівки й він почав розкидати 1000-долярові банкноти. Так роздав $3,000 і спокійно вийшов зі шпиталю, не сказавши слова до нікого.

СЕНЬ ЗГИНУВ ПРИ ЗУДАРІ ТРОКА З ПОТЯГОМ

Олекса Сень з Лавой (Алберта), згинув у пятницю коло Ту Гилс, коли його трок наїхав на перехресті на сіпіярський потяг. Дмитро Ілюк був тяжко покалічений. Оба везли меблі з Кейлленд до Ту Гилс. Потяг волік трок триста стіп і цілковито його поторощив. Сень мав 25 літ.

100,000 людей гинуть тижнево з голоду в Бенґалі, Індії

Ми писали в минулому числі про жахливий голод в індійській провінції Бенґал в Азії. Тепер доносять з Делґі, столиці Індії, що в цілій провінції має вмирати тижнево з голоду 100,000 населення і це число буде кожного тижня зростати до кінця грудня.

Індійський уряд оповістив, що в провінції Бенґаль уряд прохарчовує своїм коштом 1,700,000 населення, з чого 180,000 в Калькуті.

4 німецькі кораблі затоплені, 7 ушкоджених

В Анґлійськім каналі відбулася 5-годинна морська битва між тічнею німецьких торпедових лодок, які напали на британський конвой, і охороною конвою. У висліді 4 німецькі лодки були знищені а 7 ушкоджено. Британці не втратили ні одного корабля.

ДИТИНА ПРОВЕЛА 24 ГОДИНИ В ЛІСІ

В албертійськім лісовім дистрикті Лак Ла Біш пропала 3-літня дівчинка Ріта Кер, зайшовши в ліс. Партії людей шукали за нею майже 24 години і знайшли її в лісі, дві милі від дому. Дитина спала. Нічого поважнішого їй не сталося. Тільки перестудилася й була подрапана.

12 СТЕПЕНІВ МОРОЗУ

В ночі з неділі на понеділок було в Едмонтоні 12 степенів морозу.

ГЕББЕЛЬС КАЖЕ ЩО РОСІЯ Є ГОЛОВНОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ

Німецький міністер пропаґанди Геббельс сказав німецькому народові, що "совєтська Росія є дійсною небезпекою в цій війні". Він запевняв німців, що "нема познак мілітарного або морального заломання."

Аліянтська пропаґанда, говорив він, намітила 11-го листопада як день упадку Німеччини, однак "ум ворога далі ще думає способом з першої Світової Війни, тоді як він має до діла з зовсім іншими людьми в Німеччині."

Видно, що в Німеччині вже зле, коли Геббельс мусить промовляти в такий спосіб.

25-ЛІТТЯ ЧЕСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ

Чехи на еміґрації обходили 28-го жовтня 25-ліття незалежности Чехословаччини. Президент Бенеш сказав з тої нагоди через лондонське радіо, що внедовзі чеські леґіони помашерують на Берлін а по війні чеська армія буде одною з тих, що стоятиме на сторожі миру в Европі.

ЛЬВІВ ПІДМІНОВАНИЙ

Зі Стокгольму прийшла вістка, що німці підмінували Львів, приготовляючись на його втрату при дальшім відступі перед совєтською армією.

ВАТИКАНСЬКИЙ ЧАСОПИС НА ОДНІМ ЛИСТКУ

Через утруднену комунікацію Ватикану зі світом і труднощі в збиранні новин, ватиканський орґан "Оссерваторе Романо" почав виходити на дві сторінки друку.

МИХАЙЛОВИЧ ОБВИНУВАЧУЄ КОМУНІСТИЧНОГО ВАТАЖКА

Югославський уряд подав до публичного відома запевнення ґен. Михайловича, що його армія відограє визначну ролю в визволенню Балкану. Рівночасно ґен. Михайлович просив аліянтів належної допомоги.

Ґен. Михайлович заперечує роблені йому закиди, що його армія неактивна, або що він має якісь звязки з німцями. Він каже, що власне тепер його армія має важкі бої з військами Ромеля над Дунаєм.

У заклику Центрального Національного Комітету Югославії, котрий обєднує прихильників ґен. Михайловича, робить Тітові цілу низку закидів: що він ненавидить сербську національну ідею й стремить до встановлення диктатури та в цей спосіб іде на руку німцям; що всі перехвалки про воєнні досяги його партизанів це обман аліянтів, бо його прихильники тільки й роблять, що захоплюють владу в містах занятих четниками; що партизантська радіостація "Слободна Югославія" находиться в Тіфлісі, під Кавказом, та що вона звідти розсилає звідомлення про боротьбу на Балкані, які наповняють пресу, підчас коли звідомлення Михайловича не дістають місця в ґазетах, бо вони держані в стриманім тоні. Відомий журналіст Пертинакс каже, що британський уряд має на Балкані своїх обсерваторів, які певно знають факти, але уряд цеї відомости не обявив.

Памятайте про Пресфонд!

НІМЦІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ВТРАТ

Авторитетний німецький тижневик "Дас Шварце Корпс", орґан Гімлера, явно признає, що німецький відступ у Росії спричинив "страшенний упадок політичного престіжу для Німеччини" — "упадок, що турбує багатьох із нас".

Цей орґан Гімлера, начальника Ґештапо й міністра внутрішніх справ також признав, що Німеччина потерпіла поважну економічну страту, коли змушена була залишити урожайні поля України. Але, потішає німців той орґан, цю страту німці надолужили стратеґічними користями з відступу.

Одночасно "Дас Шварце Корпс" остерігає німецьких хліборобів, що коли вони в 1944 році не посилять вистачально хліборобство, щоб поповнити страти з України, то наслідки того дадуться відчути дуже вже на другий рік по жнивах.

ОБМІНЯЛИСЯ ПОЛОНЕНИМИ

Перша виміна воєнних бранців у цій війні відбулася минулого тижня в еспанським портовім місті Барселона, де 1,083 британських, австралійських, новозеляндських і індуських вояків, з того 464 ранених, переведено на британський корабель у заміну за 1,061 німців, з чого було ранених 465.

Виміна відбувається за посередництвом Міжнародного Червоного Хреста, а вимінюють хорих і взагалі нездібних до війни.

КУПІТЬ БОНД ПОЗИЧКИ ПЕРЕМОГИ! ПРИСПІШІТЬ ПЕРЕМОГУ!

З широкого світа

В Галичині горять німецькі оселі

Берн (Швайцарія) ОНА. — Наспівша до Швайцарії німецька преса принесла вістку, що в Галичині хтось систематично палить німецькі оселі. Зразу гадали, що це роблять польські або українські партизани, але німецька поліція впевняє, що таких там нема. Були, кажуть, замножилися, але їх виловлено. Тепер в Галичині нема партизантського руху, але німецькі оселі горять все одно.

Німецька преса в Кракові взиває німецьких кольоністів, щоб вони берегли своїх господарств, бо влада сподіється, що зимою до Польщі прибуде багато німецьких родин, які мусітимуть замешкати в тих частях Ґенерал - Ґубернаторства, де є найбільше німецьких кольоністів. Видно, що німці сподіються великих аліянтських рейдів і вже заздалегідь приготовляються до того, що як такі рейди будуть, то їм прийдеться висилати німецьке населення до Польщі.

Місто Переяслав - Хмельницький в Україні

Кореспонденти з Москви звідомляють, що большевицький уряд розпочав тепер систематичну аґітацію, щоб доказати, що герой українського народу, Богдан Хмельницький, є героєм Росії, бо то він "прилучив на віки" Україну до Москви в Переяславськім договорі в 1654 році. Згадуючи про ролю Хмельницького, як нібито всеросійського патріота, советський уряд подає до відома, що на його честь перезвано тепер місто Переяслав на Переяслав-Хмельницький. При цій нагоді кореспонденти пригадують, що Москва вже давніше встановила орден Богдана Хмельницького як нагороду для тих, що визначилися в боях з німцями.

НІМЦІ ВБИЛИ 14,000 ОСІБ У ХАРКОВІ

Московське радіо сказало, що німці вбили в Харкові 14 тисяч людей "рішучо невинних". Сотки мужчин, жінок і дітей зігнали на площу перед тракторною фабрикою, "де викопали великий рів" і їх там постріляли, сказало радіо. Тисячі потріляли при інших нагодах.

Поляки кличуть українців до співпраці

Лондон (ОНА). — Тайна радіостація в Польщі "Світ" передала промову провідника польських патріотів, в якій він кличе українське населення в Галичині до співпраці з поляками. Поляки закликають українців саботажувати німецьку окупаційну владу і й недопускати її тероризувати польських людей. Тайна радіовисильня повторяє заклик до українців раз-по-раз, і додає, що як німці будуть побиті і, як повстане польська держава, то поляки й українці будуть жити в згоді. Тепер українці й білорусини будуть мати такі самі права, як і поляки.

Міста й села знищені

ВЕЛИКА ЧАСТИНА КИЄВА ЗГОРІЛА

Москва. — Часопис "Красная Звезда" повідомляє: Німці вступаючи знищили Чернигів і околицю над Черниговом і Дніпром. В Чернигові не осталося ні одного будинку. Села в цій околиці спалені.

В Києві згоріли електрівні, портові будинки, а також Печерська Лавра. Київських передмість і сіл у промірі 20 миль довкруги Києва нема. Вони перемінені в мертву полосу. Знищені не тільки доми, але й парки й сади. З Переяслава, Борисполя, Дарниці, Броварів ані сліду нема.

Мешканців з Києва виселено. Між ними тисячі вбитих і ранених — найбільше жінок і дітей.

Червона артилерія обстрілює місто Київ з острова на Дніпрі — Труханова, як і бомбардує його з літаків.

Київ перемінюється в чорну руїну.

Шириться релігія в Росії

Англіканський архіепископ Йорку, який недавно відвідав Москву й був присутній на поставленню московського митрополита Сергія в чин советського патріярха, розказав по повороті до Англії про стан російської церкви. Сказав між іншим, що советський уряд не вирікся безбожництва, але за те релігія шириться незвичайно сильно серед народу. "Страшні втрати й терпіння в війні наново привернули й викликали глибокі релігійні почування серед населення" — сказав архіепископ.

Польський уряд схильний до порозуміння з Росією

Наближення боєвої лінії на східному фронті до кордонів балтійських держав і Польщі заставило польський уряд в Лондоні заняти становище супроти такої можливости, що в короткім часі червона армія, переслідуючи німецьку армію, може увійти на територію Польщі.

З цього приводу польський міністер інформації, Станіслав Кот, мав замітну промову по радіо до польського громадянства, в якій підкреслив, що Польща не може боротись на два фронти, проти Німеччини й проти Росії. З цих двох противників польський міністер назвав небезпечнішим Німеччину, бо вона "стремить до біологічного, господарського й культурного винищення польського народу." З того виходить, сказав Кот, що задля оборони перед смертельним німецьким ворогом Польща мусить шукати тривкого і щирого порозуміння з Росією, на таких підставах, які "забезпечили б життеві інтереси, честь і права польського народу."

Нюйорський "Нови Сьвят" подає у власній телеґрамі з Лондону, що польський уряд бере під увагу можливість вступлення в короткім часі червоної армії на територію Польщі. Польський уряд висловлює з того приводу надію, що "червона армія вступить на польську територію як армія визволення, а не як окупаційна збройна сила."

Польський уряд стоїть на становищі, що з огляду на можливість польсько - советської стрічі на території Польщі, потрібне якнайскорше відновлення дипломатичних звязків між польським і советським урядом. Польський уряд сподівається вияснення польсько-советських непорозумінь підчас американсько-британсько-советської конференції, що оце тепер відбувається в Москві.

Німеччина журиться чужими робітниками

З Мадриду пишуть: Німецький уряд починає вже побоюватися, що з наступом аліянтських військ на Европу приявність у Німеччині 12 міліонів чужинецьких робітників може стати одною з її головних проблем.

Від упадку Мусолінія серед італійських робітників у Німеччині слідно сильне невдоволення. Французькі робітники в Німеччині були невдоволені ще давніше. Ґестапо відкрило останніми часами загрозливі обяви саботажу з боку чужинецьких робітників. Польські й російські робітники, досі услужливі, починають теж підносити голови. Слідно невдоволення навіть серед чужинецьких робітників, що працюють на німецьких фармах у Баварії. Через те уряд зарядив, щоб тих робітників не пускати жити на фармах

Братовбивча боротьба між грецькими партизанами

З Каїра подають: Аліянтська цензура не вспіла довше закривати вістки про завзяту боротьбу між трьома групами грецьких партизанів, що повстали для боротьби проти окупантів, а тепер зводять багато завзятіші бої одна з одною.

Одна з тих ґруп зветься "Фронт національного визволення Греції", а кермує нею грецька комуністична партія. Осібно стоїть "Народня Армія Визволення", хоч кооперує з першою. Другу ґрупу становить "Грецька національна демократична армія", що стоїть під командою ґен. Наполеона Зарваса й оперує в Епірі й Тесалії. Третя ґрупа, це ґрупа "національного й соціяльного визволення" що оперує переважно на півострові Пельопонезі.

Британійські звязкові офіцери стараються довести до згоди між групами та звернути їх енергію проти ворога, але це не все вдається.

Нова бойова лінія над Сяном

На цю лінію мабуть відступлять німці.

Військові знавці в Лондоні припускають, що ще цієї зими німці на східньому фронті мабуть відступлять аж до так званої східньої лінії Зігфріда. Це є яких 30 миль на захід від теперішньої бойової лінії. В такому разі німці скоротили б свій фронт із 1,100 до 800 миль і могли б забрати на захід при найменше 50 дивізій війська.

Східня "Лінія Зігфріда" тягнеться більше-менше по советсько-німецькій демаркаційній лінії, визначеній у жовтні, 1939 року, по розвалі Польщі. Ця оборонна німецька лінія йде від Мазурських озер у Східній Прусії на південь до ріки Буг, здовж попри Буг через Берестя Литовське до Люблину, звідтіля на південний захід до річки Сян, а потім на південний схід до Карпат. Поліські болота над Припеттю находяться в центрі.

Цю лінію зачали німці будувати зараз по розбиттю Польщі. Її будова й сила має бути така, як лінія Зігфріда на німецько-французькім кордоні.

КОМУНІКАТ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДІЙСЬКИХ ВОЯКІВ ЗА МОРЕМ

Жовтень, 1943.

1. Слідуючий зїзд С.У.К.В.

Слідуючий зїзд Союзу Українських Канадійських Вояків за Морем відбудеться в днях 6, 7, 8 і 9 січня, 1944, в Менчестері та в Лондоні. Буде це Різдвяний Зїзд, щоб спільно відсвяткувати Різдво Христове з братами земляками в Менчестері, як рівно ж річний-ювілейний зїзд, яким Союз зазначить своє однорічне існування та на якім відбуде свої річні збори. Так отже зїзд буде складатися з двох частин — святочної та ділової. Святочна частина відбудеться **в Менчестері на 6 і 7 січня** (Святий Вечір і Перший День Різдва), а ділова частина в Лондоні, 8 й 9 січня.

2. Чим наші рідні в Канаді можуть помогти нам в Зїзді.

а) **Пакунками:** Просимо слати мак до куті, мід, горіхи, **смалець і (або) масло,** сушені овочі, риж на голубці, цибулю, зупу в пачечках і т. і.

б)**Готівкою:** Союз приготовляє до видання річник свого журналу, який має вийти з друку на Різдво, отже на час Зїзду. Союз також видав для членів свої власні Різдвяні картки, які можливо не одно з вас отримає, як памятку. З цим усім вяжуться поважні кошти, отже чимбільше отримаємо фінансової помочі від Рідних у Канаді, тим менше будемо натягати своїх власних членів-вояків.

3. Заклик до молоді в Канаді.

Звертаємося зі спеціяльним закликом до членів СУМК, МУН, УКЮ та взагалі до всеї української молоді в Канаді. Просимо Вас, брати й сестри, взяти собі за ціль підтримувати Союз Українських Канадійських Вояків за Морем під оглядом культурно-просвітним. Нам треба безліч книжок, журналів і часописів в українській та англійській мовах. На все це нам треба фондів. Ми також почали видавати свій власний вояцький журнал, який коштує нас поверх 100 долярів місячно. Отже лишіть на старших, на батьків і матерей — висилку воякам пакунків, харчів, папіросів тощо, — а ви присвятіть один місяць і зробіть "драйв" на видавничий фонд С.У.К.В. та на закупно Історії, Атлясу, книжок, часописів, журналів. По ближчі інформації вдавайтеся до головної екзекутиви Комітету Українців Канади. Ми вояки належимо до ріжних організацій — СУМК, МУН, УКЮ; ми також належимо до ріжних церков. Але поза те ми всі тут нізацію, в Союз Українських Канадійських Вояків, який має на цілі влегшити наш тутешній побут, підбадьорити на дусі та помогти побідити ворога, заступити для нас місце того, що ми любили б робити дома, в Канаді. Ми все думками з Вами. Ми просимо Вас не забувати за нас і дати нам товариську й братерську поміч, за яку ми вам наперед щиро дякуємо. Покажіть, що ви є та що дальше працюєте, як працювали. Не звалюйте всю роботу на старших, бо вони й так вже забагато натягають себе. Покажіть, що:

"Встає завзята молодь,
чоло буйне підніма,
Праці молот вже підносить,
віщий клич уже луна.
Киньте геть усі роздори,
киньте службу ворогам,
Дружно станьте в братні хори,
сонце тоді блисне вам."

—Ів.Д.

4. Хто нам вислав пакунки.

В Комунікаті ч. 2, ми подали імена осіб і організацій, від яких прибули пакунки для С.У.К.В. Тут ще раз зазначуємо, що той звіт не був повний. а) В нім були подані лиш ті імена, котрі до тої пори можна було на скору руку зібрати. б) В нім оголошено тільки ті пакунки, що були згори призначені для Союзу й управа була про них повідомлена.

Тут подаємо додаткову листу пакунків, які прийшли пізніше, або котрих ми через брак докладних інформацій не могли попередньо оголосити:

Централя ОУК, Вінніпеґ — 3 пакунки; пані Елок і комітет дівчат, Едмонтон — 2; Взаїмна Поміч, Вінніпеґ — 2; Бритиш Емпайр Сервис Лік (українська секція), Вінніпеґ — 4; С.У.К., Едмонтон — 2; К.У.К., Вінніпеґ — 4; Жін. Т-во Лесі Українки, Пойнт Ст. Чарлс, Монтреал — 2; о. капітан С. В. Савчук, Вінніпеґ — 2; посол А. Глинка, Оттава — 2; панна А. Романчич, Оттава — 2; Кетчин Принтинг Ко., Вінніпеґ — 1; Робітники в Форд Мотор Ко., Виндзор — 2; С.У.К., Вінніпеґ — 1; пані К. Випрук, Монтреал — 1; пані Сафнек, Вінніпеґ — 4; п. Майка, Монтреал — 2; панна Мона Волк, Су Лукавт — 1.

При цій нагоді звертаємо нашим землякам в Канаді увагу на слідуюче:

а) Коли хто висилає пакунок для Союзу, просимо повідомити про це нашого секретаря, зазначуючи виразно, що посилаєте, на чиє імя та для якої розпорядимости. Повідомлення можна слати звичайним листом або "ейрґрафом". Адреса нашого секретаря така:

R-120760, LAC. Kreptul, A.W.,
R.C.A.F., Overseas.

б) Коли б ми пропустили чиє імя в нашім звіті, а він знає, що нам щось вислав, просимо нас про це повідомити, а ми, провіривши справу, зробимо відповідне спростування.

Ґенеральна Управа С.У.К.В. за Морем:

Б. Панчук, голова; М. Турянський, заступник голови; А. Хриптул, секретар; І. Войціховський, касієр; панна А. Козіцька, місто-касієрка; Ст. Колин, місто-секретар й історик. А. Николюк, Й. Хома, Ст. Давидович, В. Керелюк — надзірна рада й контрольори.

Hudson's Bay Company.
INCORPORATED 2nd MAY, 1670
Приязний Склеп для Ощадних Людей
В ЕДМОНТОНІ

Донесення про смерть Бандери в німецькім полоні

Польська Агенція Телеґрафічна (ПАТ) доносить, що в німецькім таборі концетраційнім згинув трагічно Степан Бандера, провідник українських націоналістів, що 30 червня, 1941, себто в кілька днів по приході німців до Львова, пробував створити український уряд під протекцією німців.

Німецькі юрби лінчують американських летунів

Один американський летун, котрого виміняно при недавній виміні военних бранців, оповідає, що німецьке цивільне населення пробувало злінчувати його й інших летунів, що їх зістрілено коло Гамбурґу три місяці тому. Він каже, що коло Гамбурґу мабуть таки злінчовано 2-х ам. летунів.

о. Дамаскин, ЧСВВ.

Галичина Перед Виступом Шашкевича

В ювілейний рік Маркіяна Шашкевича повинні ми пригадати, а властиво пізнати обставини, серед яких виступив Пробудитель галицької України, щоб тим краще оцінити велич подвигу, безмірну ідейність, посвяту й громадянську відвагу безсмертного Маркіяна і його товаришів. Бо тепер по 100 літах треба на жаль ствердити, що загал навіть української інтеліґенції поза малим кругом спеціялістів замало знає про часи й обставини, серед яких працювали діячі "Руської Трійці". А що говорити про добу, що попередила виступ Шашкевича, про часи перших десятиліть австрійського панування в Галичині.

I. НЕВІДРАДНА ДОЛЯ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

Як відомо, галицька Україна прийшла під Австрію 1772 року, після першого поділу Польщі і то в стані крайного економічного й культурного занепаду.

Польонізація.

Коли на Великій Україні традиція гетьманської держави була ще жива, де її плекали українські суспільні верстви, то в східній Галичині, що пять століть стогнала під Польщею, історична традиція сильно притупилася та й не було кому її плекати, бо польонізація досягла тут величезних розмірів; не тільки шляхта, але й духовенство в великій мірі та міщанство стало польським, приймало польські звичаї та мову. В XVIII століттю українську націю в Галичині творив майже виключно закріпощений селянин, прибитий, несвідомий ні людських ні національних прав, що тільки з питомою впертістю зберігав свій старосвітський побут.

Кріпацтво.

Ніде в Европі кріпацтво не виродилось у таку безприкладну систему самоволі, безправства, визиску і гноблення, як у Галичині й Правобережній Україні. Коли мазурські селяни нічого так не жахались, як думки про поворот історичної Польщі з її панщизняними порядками, то панщизняний режім над українським селянством у Галичині, як 1833 р. пише поляк Вацлав Залеський, був сто раз гірший від гнету над мазурами. Давніше панування дідичів над селянськими масами було оправдане, бо вони утримували військо для держави й берегли публичного ладу, але тепер стали найбільш небажаним тягарем і зненавидженим гнобителем селян, бо вже не сповняли ніяких вищих суспільних чинностей, які перейшли на державну бюрократію та на селянські маси.

Самоволя дідичів.

До того режім тої пануючої кляси, в якої під оглядом суспільним, політичним, а навіть моральним була чиста анархія, той режім для селян був страшенно нестерпний. Він не був унормований жадним законом, бо навіть за Австрії доривочні норми австрійських законів залишалися на папері. Тут рішала своя самоволя пана. Він був першим і безпосереднім політичним і судовим зверхником порабощених селян. Він сам або через мандатора стягав із селян податки, назначував рекрутів, іменував війта й виконував дрібніші суди, а навіть міг накладати тілесні кари. Селянин хоч був обовязаний працювати 150 днів у році, то вдійсности працював два рази стільки, бо його безплатною працею користувалися також економи, мандатори, ключники і т. д., а накінець жид. Бо жиди це була друга упривілейована верства. В їх руках була вся торговля в місті й на селі.

Сумне положення духовенства.

А духовенство наше на селі не мало тоді також ніякого значіння. Убоге й неосвічене, не могло багато помогти селянам. Нераз само терпіло під панщизняним режімом. Ще 1777 року уважало за потрібне австрійське правительство видати заборону брати священиків на панщину і змушувати до двірських робіт. Сільський священик мало що різнився від селянина щодо освіти й обичаїв. Жив у нужденній хатині як селянин, орав, пив, бідував, як селянин. Австрійський референт для справ Галичини подавав ще 1783 р. що тільки один на 30 священиків мав якісь студії. До того священик обтяжений звичайно численною родиною, мусів дбати про її удержання й лиш одиниці серед тодішнього жонатого духовенства могли займатися культурними справами.

II. УКРАЇНЦІ ПІД АВСТРІЙСЬКОЮ ВЛАДОЮ

Таку сумну долю переживав наш нарід під Польщею до її розбору. Те, що опинився він під австрійською владою, було великим щастям не лиш для східньої Галичини, але й для всеї України. Дальший розвій історичних подій укладався в той спосіб, що якраз Галичина яка від 1340 року ні разу не дихнула повітрям державної незалежности, що цілих пять сот літ оставала під польською владою, сталася пізніше заборолом, політичним "Піємонтом" для решти України.

Однак не треба думати, що свою ролю завдячує Галичина особливій щедролюбивости й культурности австрійської влади. Противно. Цей уряд піддержував український культурно-національний рух з чистого вирахування. Протеґуючи українську народню масу проти польської чи спольщеної шляхетської верхівки, Австрія силувалася в той спосіб закріпити здобуту провінцію для себе і для своїх імперіялістичних замислів на південному Сході Европи. Те, що така тактика вийшла нам остаточно на користь, це вже не заслуга Австрії, а тих здорових елементів в українськім народі, що зуміли використати пригожі обставини.

Забираючи Галичину, Австрія робила це в переконанню, що забирає частину корінної Польщі. Щойно при ближчому контакті з краєм відкрили тут австрійські урядовці існування окремої нації, відмінної від поляків мовою, обрядом та звичаями, націю "хлопів і попів", як говорили згірдливо поляки, але таку, що пригноблена досі поляками, могла бути використана проти них. Тому в перших двох десятках літ австрійський уряд ставився прихильно до Українців. Він же хотів мати в українцях підпору свого панування в Галичині, бо поляки все ще не могли погодитися з упадком польського панування в Галичині. Польська держава, хоч у просторах обкроєна, проіснувала ще 23 роки, й польським політикам здавалося, що Галичина таки буде знову злучена з Польщею.

Піднесення освіти українського духовенства.

Тим пояснюється, що австрійські володарі прихильно віднеслися до економічних і культурних потреб українського населення. Велика в тім заслуга українського епископа Льва Шептицького, який сміло обстоював за правами українського народу. Коли з часом державні уряди переняли від німців поляки, вони стали використовувати своє становище на те, щоб віденський уряд настроїти проти українців. У Відні звертали увагу, що цісар повинен попирати виключно латинський обряд коштом грецького. А що обряд утотожнювався з національністю, то українців малося гірше трактувати в правах від поляків. Тоді легко було б перетягати греко-католиків на латинство, а тим самим на польське. Українське духовенство жалувалося перед віденським урядом на те пониження й утиски греко-католиків і робили заходи за формальним зрівнанням його з латинським клиром. Передовсім енергійна оборона епископа Льва Шептицького перед Марією Тересою мала успіх і піднесла повагу і значіння українського духовенства. Австрійський уряд подбав насамперед за піднесення освіти священиків. Дві духовні семинарії для греко-католицького духовенства у Львові й Перемишлі, які існували ще за польських часів, давали дуже невисоку освіту. Марія Тереса заснувала у 1774 оці у Відні при церкві св. Варвари т. зв. "Барбареум", семинарію для греко-католицького духовенства, перенесену 1784 року до Львова, де вона стала ґенеральною семинарією для всіх греко-католиків Австро-Угорщини. Поліпшено й матеріяльне та правне становище духовенства, що дуже піднесло його духа і сприяло пробудженню ідейних змагань серед його кращих представників.

Також почало зростати число середніх шкіл з німецькою мовою навчання, а 1815 року заведено в них ще науку польської мови. Важніші були заходи на полі народнього шкільництва. Вже 1774 року заведено в Галичині три роди **народніх шкіл:** 1) одноклясові "парохіяльні" з наукою в рідній мові; 2) триклясові "тривіяльні" з польською й 3) чотироклясові "нормальні" з німецькою мовою навчання. Як рідна мова була допущена й українська, властиво церковно-славянська з українською вимовою.

В 1784 р. засновано у Львові університет з чотирьох факультетів із викладами німецькою, а на богословськім виділі латинською мовою. На просьбу львівського епископа Петра Білянського дозволив цісар Йосиф II. також, щоб на двох виділах, богословськім і фільософічнім, відбувалися для українців виклади в українській мові до часу, коли українські духовні кандидати познайомляться з латинською мовою. Ці виклади звалися **"Руським Інститутом"** (Студіюм Рутенум) і розпочалися 1787 року. Найбільш визначні там професори були: о. Модест Гриневецький і о. Арсеній Радкевич, або Василіяни. "Руський Інститут" не виконав, на жаль, того завдання, яке міг виконати й не розбудив ніякого живішого життя. Професори викладали мертвеччиною, мішаниною народньої, церковно-словянської й польської мови і такі виклади нікого не захоплювали. Зрештою їх припинено в 1809 році. Інтеліґенція далі з погордою відносилася до народньої мови, а священики не тільки в щоденному життю, але й у проповідях уживали польської мови. Духовенство було невдоволене з українського відділу з тої причини, що священики, що кінчили той відділ, діставали від уряду платню півтора раза меншу, ніж ті, що кінчили латинський відділ.

(Далі буде).

ТИМ МІЦНІШИЙ СКАРБ

Тим міцніший кожний скарб,
Тим дорожча річ усе,
Чим гостріший в серце карб
Їх здобування несе.

Волод. Павлусевич.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

ОСІННЄ ПОГНОЄННЯ ПОЛІПШУЄ ПАСОВИЩЕ

Ми так багато чуємо про збіжжя та про його вартість як господарського й торговельного продукту, що схильні забувати про вартість пасовищ для худоби. В літні місяці, а навіть і в зимі, пасовище постачає велику частину кормів, яких майже неможливо заступити чимсь іншим.

Якщо ваше пасовище не дає очікуваних наслідків, чи ви вже довідалися про причину? Можливо, що воно засухе або замокре, може виснажене й потребує погноєння, а може треба направити занадто велику квасність або засоленість?

Найчастіше трапляється виснаження ґрунту, бо рік з року фармері косять сіно або випасають худобу, а погноїти не кожний спішиться. Як і всякі інші рослини, трава потребує подостатком нітроґену, фосфору й потасу, а коли це забракне в ґрунті, збори сіна сильно підупадають. На око до певної міри можна сказати, яких угноєнь потребує пасовище, коли добре приглянемося до тих трав, що там ростуть. Як там росте біла дика конюшина, й сам ґрунт є тяжкий, порадно на таке пасовище висіяти 300 до 500 фунтів суперфосфату на акер. На легкім ґрунті таке пасовище варт погноїти штучним угноєнням у відношенні О-16-6, даючи його 300—500 фунтів на акер. Там, де не росте дика біла конюшина, треба погноювати повним штучним угноєнням, у пропорції 2-12-6, даючи приблизно таку саму кількість на акер.

Дослідження показували, що штучні угноєння ліпше висівати в вересні або жовтня Це на рівнині. Там, де ґрунт горбковатий, ліпше погноювати на весні, щоб дощі не вимивали багато угноєння.

СКЛАДАННЯ ЗБІЖЖЯ В СТІЖКИ

В нашім часі змеханізованої продукції пшениці здається дивним звозити снопи в стіжки, особливо, коли фарма поважного розміру. Коли фармер має власну молотільню, трактор, коні, вози, багато часу ощадиться, коли снопи будуть привозитися просто до молочення. Та тут є й виключення.

В. Д. Олбрайт, суперінтендент домініяльної експериментальної субстації в Біверблоф, Алберта, пише, що декотрі фармері нетерпеливо очікують на молотільню та людей, тоді, як миші та птахи нищуть їх дорібок. Багато снопів може цілком зігнити, якщо погода мокра, а крім того осіння оранка затримується. Таке поступовання Олбрайт уважає нерозумним. Він радить звозити снопи до стіжків, але так їх складати, щоб ті снопи, які були при землі або в середині й недобре висохли в стуках, були положені на зовні стіжків і мали нагоду просохнути. Він каже, що багато фармерів, котрі це випробували, гадають, що в стіжках збіжжя набирає ліпшого коліру й буде зараховане до ліпшого грейду. Що більше, молочення стіжків відбувається швидко й усі снопи більше-менше однаково сухі. При цім потрібно менше людей та коней, а разом із тим менше насіння смітистих рослин буде розвезено по фармі.

Цього року була незвичайно гарна погода й фармері мали час вимолотити за тепла, однак не кожного року буває така погода. Але зате не було подостатком робітників, мало хто з фармерів має достаточне приміщення для зерна на фармі, а до елеватора не можна доставити більше як, три бушлі з акра.

ДОМІНІЯ ЗАПРОСИЛА ПРОВІНЦІЇ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ НОВОЇ РОБІТНИЧОЇ ПРОГРАМИ

Домініяльний міністер праці Мичел звернувся до провінціональних урядів, щоб вислали своїх представників на домініяльно-провінціональну конференцію в Оттаві, 8. листопада.

Домінія предложить свою нову програму для порішення таких справ, як нова воєнна робітнича платня, приписи про поширення колєктивних переговорів робітництва з роботодавцями, і законопроєкт у справі відносин між робітниками й роботодавцями, щоб довести до тіснішої співпраці одних з другими.

В урядових колах говорять, що нове законодавство предвиджує більшу як дотепер відповідальність так робітничих юній, як і працедавців. Так одні як і другі нарікали на недокладности розпорядків у виді ордер-ін-кавнсил і домагалися, щоб їх зібрати в кодекс праці. Це й буде предметом нарад на конференції.

ВЖЕ ВІЛЬНО ВИМІНЮВАТИ СУСІДКАМ ПАЙКУВАНИЙ ТОВАР

Коли пані Іваниха не має чаю, може взяти горня цукру, занести до сусіди, заміняти і все буде в порядку з законом.

Такий дозвіл видала Рада Цін в Оттаві. А дотепер не вільно було такого робити, а хто робив, того могли покарати.

Канадійська преса писала, що ця заборона була нерозумна й домагалася знесення її. Рада цін каже, що вона ніколи не мала заміру забороняти сусідкам порятувати себе в потребі, тільки, щоб не було притім надужить і спекуляцій.

ПОДВОІЛИ ПАЙКУ ГОРІВКИ

В листопаді і грудні можна буде купити 26 унцій горівки замість 13 в албертійських лікерових склепах. Це мало б бути "святочним жестом" для населення провінції, як сказав Дж. Кінґ, голова лікерової контрольної ради. З пивом і вином не буде зміни, то значить, останеться по давньому 12 фляшок пива і 26 унцій вина на місяць.

Канадійський уряд задумує завести максимальну ціну на городину.

Будуть виробляти більше фармерської машинерії

Виріб фармерської машинерії в Канаді буде більший о 80 процент у 1944 році, порівнюючи з виробом у 1940 році — сказав домініяльний адміністратор Н. Блум в Оттаві. Будуть також виробляти більше частин до направи старих машин. Однак пайкування фармерської машинерії залишиться надалі, щоб запевнити справедливу обслугу всіх фармерів.

189,000 Фармерів за пшеничним бонусом

Директор пшеничного акрового пляну Е. Ґрей оповістив, що в західні Канаді зголосилися 189,000 фармерів за бонусом на тій основі, що на заклик уряду зменшили управу пшениці. В Манітобі 34,000, в Саскачевані 96,000 і в Алберті 58,500 фармерів. Минулого року держава вплатила $20,-000,00 бонусу, цього року вийнята зпід управи полоса є 10 процент більша.

По кількох днях гарної погоди в Едмонтоні з пятниці на суботу почав падати сніг з дощем і похолодніло.

Доріжнечий бонус може стати частиною платень

Кажуть, що в пляні уряду є знести доріжнечий бонус як додаток до платень, а включити його до платень, то значить підвисшити платні на таку суму.

Наймички будуть платити доходовий податок

Домініяльні податкові власти видали наказ канадійським господиням, що мають сталі наймички або такі жінки, що працюють у них хоч би один день у тижні, щоб відтягали з їх платні суму на доходовий податок.

Господиня має посилати до місцевого офісу доход. податку тижневий звіт і що-певний-час обтягнені гроші. Кілько обтягати, про це вони довідаються в податковім уряді. Наприклад жінка, що працює на дні, платить два центи податку від денного заробітку від $2.15 до $2.19. І так щораз більше, а як заробить денно $4.50 до $4.59, то від нього заплатить $1 кожного дня.

С.С.Ф. і Фармері

(Дискусійна стаття)

Всякий новий твір, отже й нова політична партія, звертає на себе увагу. Бувають партії, яких програми виглядають атрактивні, приваблюючі, але тільки назверх. Коли ж ті програми розглянути докладніше, глибше, то вони перестають бути принадними, бо те, що криється поза їх зверхніми кличами, в їх змісті, виявляється непрактичним.

Це відноситься й до програми канадійської соціялістичної партії С.С.Ф.

На перший погляд, програма С.С.Ф. виглядає принадна, бо з її кличів виходило б, що як соціялісти прийшли б до влади, то настав би "рай на землі". Але коли промине перше враження і ви ще раз і ще раз розбираєте точку за точкою з тої програми, то за кожним разом знаходите щораз більше лрактичних труднощів у тій програмі.

Одною з таких труднощів в соціялістичній програмі, це її відношення до рільництва.

Як всі інші соціялістичні партії в світі, включно з Союзом Совєтських Соціялістичних Республик, С.С.Ф. первісно мала на цілі головно добробут робітництва і соціялізацію, вивласнення землі. По якімсь часі в програмі С.С.Ф. наступили зміни, залежно від частини Канади. Калдвел і його співробітники побачили, що без фармерських голосів вони не дістануться до влади в жадній західній провінції й тому з первісно робітничої організації, С.С.Ф. стала "фармерсько-робітничою" партією. Вдійсности С.С.Ф. має два фронти: на сході вона виступає як партія робітнича, пролетарська, на заході — як партія фармерська.

Наступила також зміна щодо соціялізації землі. Провідники С.С.Ф. побачили, що хоч фармер хотів би бачити перебрані на державну власність фабрики та іншу індустрію в містах, але той самий фармер не згодився б, аби держава забрала від нього його фарму і щоб він, фармер, мав слухати якогось комісаря, що походжував би по його подвірю й розказував йому, що та як має він робити. І тому з уваги на фармррів С.С.Ф. перестали говорити про соціялізацію землі, спричинюючи тою зміною невдоволення між радикальнішими своїми членами — комуністами, які пруть до цілковитої колєктивізації, на російський лад.

Про ці річи пише докладніше в недавнім виданню Меклейнс Чарлс В. Пітерсон, редактор Фарм енд Ренч Ревю, Калґарі. Пітерсон, з походження данець, згадує про соціялістичні уряди в північній Европі, особливо в Данії і в скандинавських краях і підчеркує, що жаден з тих соціялістичних урядів не відважився перевести соціялізації індустрії й землі, бо досвід у Росії відстрашував їх. Пітерсон пояснює далі, що в Данії, і в скандинавських краях, соціялістичні уряди дійсно в дечому поліпшили долю робітництво, але коштом рільників - фармерів. За всякі полегші для робітництва і решти населення в містах мусів платити рільник. Наслідки господарки соціялістичних урядів в північній Европі були такі, що рільництво в тих краях, яке так гарно розвивалось свого часу, перетяжене надмірними податками й низькими цінами за рільничі продукти, опинилось на березі банкроцтва перед війною в 1939 році.

Досвід у Росії виявив ще більш жахливі наслідки. Росія й Україна завсіди були хліборобськими краями. З приходом до влади скрайних соціялістів-комуністів, робітнича кляса в Родянськім Союзі стала упривілейованою клясою, коштом селянства. Наслідки господарки комуністів відомі: міська фабрична індустрія розсла, а селянин, позбавлений землі, став наймитом держави.

Ніхто не заперечує, що рільництво взагалі, включно з рільництвом в Канаді, було і є покривджене. В часі війни рільничі продукти дорожіють. Але як лиш скінчиться війна, ціна рільничих продуктів паде. Британський економіст лорд Стемп, ствердив, що за минулих 100 років ціна рільничих продуктів не покривала дійсних коштів продукції. В Канаді фармерське населення й люди, які виключно залежні фід фармерів, творять третину населення Канади. По справедливости повинно бути так, що й та фармерська третина населення Канади повинна дістати третину приходу, що його має населення Канади. Це значить що на кожних $100 приходу, фармерське населення повинно одержувати $33. Вдійсности було так, що фармерське населення Канади, замість $33, одержувало $5 кілька років тому, а тепер одержує $16.

Та коли з одної сторони справедливість вимагає поліпшення економічної сторони канадійського рільництва, за що від ряду літ борються фармерські організації й уряди — одні менше, другі більше, то з другої сторони правдою є, що вихід з теперішнього положення не лежить у штучно зліпленій "фармерсько - робітничій" соціялістичній програмі. Політична "фармерсько - робітнича" програма й партія, що ту програму голосить, криє в собі багато природних і майже непоборимих труднощів. Головною причиною тих труднощів є розбіжність інтересів рільників - фармерів і робітників. Фармер хоче вищої ціни за свої продукти й нижчої ціни за фабричні продукти. Іншими словами, фармер, як зрештою кожний інший, хоче дорого продати і тано купити. Знову робітник у місті хоче, щоб пожива, яку продукує фармер, була тана, а його платня за працю в фабриці чи деінде, щоб була висока. Колиж платня робітника висока, тоді й фабричні вироби, над якими працює робітник, дорогі. Нинішне робітництво, зорганізоване в юніях, настільки сильне і впливове, що в багатьох случаях робітник, через свою юнію, диктує працедавцеві свою платню. Фармерство було і є замало зорганізоване й політично розбите, отже не має стільки сили і впливу, щоб уряди й фабриканти не допускали до кривдження фармерів.

Ці річи — розібжність інтересів фармера й робітника, є основні, фундаментальні і їх годі погодити так, щоб обидві сторони були задоволені, або так, щоб був "і вовк ситий і коза ціла". Це наглядно бачимо з минулого й теперішнього в самій Канаді. Фабричний сід і рільничий захід ніколи не могли погодитись. Політична плятформа, яка голосить "фармерсько - робітничу злуку" — це політичний обман, або політичний трик, обрахований на несвідомість обидвох кляс — і фармерської і робітничої.

P. C.

ФАРМЕРІ ДІСТАНУТЬ $6,000,000 ДОПОМОГИ

Домініяльний міністер рільництва Ґардинер оповістив у пятницю, що домінія виплатить шість міліонів долярів допомоги фармерам у тих околицях Саскачевану й Алберти, де врожай зовсім пропав або майже пропав.

Загарійчук і Степнюк кандидатами в Вінніпеґу

В пятницю, 22 жовтня, відбулося номінаційне зібрання Товариства Податковців в північнім Вінніпеґу, в салі Читальні Просвіти. Прибуло поверх 100 делеґатів від товариств ріжних національних груп у тій дільниці міста.

Кандидатом на міського радного вибрано Йосифа Степнюка, а кандидатом на шкільного радного А. Загарійчука. Оба стараються поновно о вибір.

Засудили 9-літнього хлопця на заплату $3.350

Судля Мекларен в Едмонтоні засудив 9-літнього хлопця Роналда Пренвоста з дистрикту Ст. Павл на заплату $3,350 відшкодування фармерові А. Фрейзереві за постріл його в живіт. Фрейзер був в елевейторі, коли хлопець бавився на ладованою стрільбою. Він відібрав стрільбу й передав його батькові, що завідує компанійним елеватором. Хлопець знов узяв стрільбу і припадково вистрілив. Фрейзер позивав компанію й батька, але суд їх звільнив, а засудив тільки хлопця.

Візьме багато літ відбудувати Европу

Даф Ґілд з сіенарського департаменту кольонізації й рільництва обчислив, як то буде треба довгих років на відбудову рільництва в повоєнній Европі. Німці забрали з підбитих країв що захотіли, а при відступі напевно знищать все, чого не зможуть вивезти.

Напочатку треба буде довезти до Европи самого насіння: пів міліона або більше тон пшениці й жита — а це тільки десята частина з дійсного запотребування, — 11,000 тон яринних насінь, 425,000 тон бараболі, 20,000 тон насіння паш, і 27,000 тон лупіну й сараделі.

З худоби, не враховуючи дробу, було до війни в окупованих краях Европи 44,000,000 штук рогатої худоби, 34,000,-000 овець, 10,000,000 кіз, 27,-000,000 свиней і 10,000,000 коней, разом 125,000,000 штук на 137,000,000 людського населення.

Щоб привернути всю худобу до менше-більше нормального стану, треба багато літ. Шість літ, щоб привернути рогату худобу, 9 літ вівці, 15 літ коні і тільки два роки, щоб розмножити свині.

Сама Европа не дасть собі ради, треба спроваджувати з заморських країв. Але справа з перевезенням натрапить на великі труднощі. Перевозовий корабель від 5,000 до 8,000 тон містоти може за один раз перевезти 600 до 700 штук худоби. Це значить, що корабель мусів би переплисти через Атлянтик 1,500 раз в один і стільки в другий бік, щоб перевезти міліон звірят.

ДИКА РОЖА ЗАСТУПИТЬ ПОМАРАНЧУ

Від Інформаційної Услуги Консументів в Оттаві.

Зпоміж ріжних відчивних складників вітамін С завсіди представляв собою поважну проблему для тих, що розуміють вагу доцільної відживи. Це один вітамін, якого в природі є подостатком, але в їжі пересічної людини його браку тому, що цей вітамін делікатний і піддається діланню ріжних розкладових чинників таких, як сонце, воздух, вода і варення. Нім пожива дійде до стола, то велика часть вітаміну губиться в процесі приготування. А що цей вітамін конечний для здоровля, то тим самим представляє собою проблему, як дістати його подостатком у денній їжі з доступного й таного джерела.

Багаті в вітамін С є цитрусові овочі (помаранча, ґрейпфрут, цитрина). Такі дрібні ягоди як суниці, чорні й червоні порічки також визначаються своїм складом цього химерного вітаміну. Далі слідують помідори.

Каже пословиця, що нема зла, щоб на добро не вийшло. Треба було аж війни, щоб вказати на тане і всім доступне джерело вітаміну С. **Це ягоди дикої рожі.** Коли з початком війни в Анґлії не стало цитрусових овочів, тоді анґлійські вчені почали шукати за рослиною свого власного краю, яка могла б заступити ті цитрусові овочі. Досліди вказали, що ягоди дикої рожі не тільки можуть заступити помаранчі, але навіть значно перевищують їх своїм несподівано багатим джерелом вітаміну С. Сьогодні в Анґлії продукують на велику скалю сируп та мармоляду для загального вжитку війська і всього населення.

Бідніші народи вже сотки літ вживають овоч дикої рожі на ріжні овочеві зупи, повидла, мармаляди, напитки й подібне, хоч не знали нічого про велику відживну вартість рожі.

В кількох університетах в Канаді провадилися досліди на ягодах дикої рожі через послідних два, три роки. Сьогодні маємо вислід тих наукових дослідів. **Три середньої величини ягоди дикої рожі рівняються одній помаранчі (середньої величини) відносно вітаміну С.** Такі три ягоді якраз вдоволяють денне запо- ного вітаміну С, без якого людина не може жити.

Що то є той вітамін С і для чого він потрібний? Вітамін С, як і кожний вітамін, є складовою частиною ріжних пожив, головно городини та овочів. Цей вітамін розходиться поміж клітини тіла та склеює їх разом уможливлюючи тим самим нормальну працю тіла. Брак вітаміну С причинює поважну слабість, яка доводить до смерти. Колись на ту слабість вмирало багато моряків, що були на довгих морських подорожах без свіжої городини та овочів. Показалося, що цитрина і квасна капуста та свіжа бараболя були добрим ліком на ту слабість. Сьогодні випадків тої слабости мало є. Та однак сьогодні розмірно велике число людей терпить на ріжні дрібні недомагання, які повстають з браку вітаміну С, головно довгими зимовими місяцями. Малі діти стають неспокійні, чим будь іритуються, втомляються, зуби їм псуються, скаржуться на болі в ногах або руках. Часом анемія розвивається через брак вітаміну С. Старші люди такі самі недомагання мають, коли в їх їжі бракує свіжої городини та овочів подостатком.

В Канаді дикої рожі не бракує й варт збирати її якнайбільше. В кожнім домі повинна бути вистачаюча кількість ріжних консервів з рожі.

"Walk Easy"

ШТУЧНІ НОГИ

ВИКОНАНІ В ЕДМОНТОНІ

З найліпшого матеріялу і майстерно зроблені з включенням гарантного допасовування, забезпечують вам вигоду і вдоволення ці наші "ВОК ІЗІ" Штучні Ноги. Наш новий процес допасовування штучних ніг абсолютно забезпечує вам точне допасовання й відповідну лінійність. Цей допасовуючий процес ексклюзивно наш. Такого ґарантованого допасовання не дістанете ніде інде.

МЕТАЛЕВІ ШТУЧНІ НОГИ І ДОПАСОВУВАННЯ

Маємо на складі й допасовуємо на цілій лінії Тревалостеві Штучні Ноги і є в посіданні припасувати який небудь виріб штучних ніг.

Пишіть по повні інформації.
Наші ціни конкуренційні.

Трежюрі вавчерс приймаємо радо.

EDMONTON ARTIFICIAL LIMB CO.

10133-99 Street Edmonton, Alta.
Phone 25214.

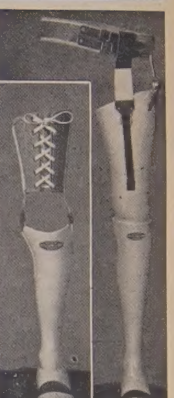

Канада просить Вас о Двоє Яєць БІЛЬШЕ на Місяць

Воно вимагало коштовних наукових дослідів в додатку до довгих років досвіду Свифта з дробом, щоб витворити цей малокоштовний, високопродуктивний корм для дробу!

"ЛИЙМОР" Концентрейт Свифта додає до домашнього зерна потрібні кормові складники, що їх не дає саме фармерське зерно. Ці протеїни, мінерали й вітаміни є відживляючо зрівноважені, щоб помогти куркам у здоровлю й силі . . . щоб вони могли нести ще їх! Нема там нічого, що яйця ліпшої якости й біль- марнується . . . нема нічого, що ви продукуєте на своїй фармі!

Маємо повний склад кормів Свифта, що включають **Ґро-Мор Гоґ Концентрейт Свифт'с Дейрі Концентрейт, Леймор Полтрі Концентрейт, Свифт'с Чик Стартер.** Питайте за кормами Свифта, багатими в протеїну. Можете дістати їх в ліпших млинах і в склепах з кормами всюди.

По докладніші інформації зайдіть до нас, як будете в місті на слідуючий раз.

ПОВНИЙ СКЛАД КОРМІВ СВИФТА

Swift Canadian Co., Limited

Edmonton, Alberta

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Український Католицький Тижневик.
Видає кожного вівтірка
Видавнича Спілка Українські Вісти
під адресою:
10012-109 Стріт, Едмонтон,
Алберта, Канада.
Річна передплата в Канаді $2.00
Поза Канадою $2.50
Редакція за оголошення не відповідає.

UKRAINIAN NEWS
WEEKLY
(Member Canadian Weekly Newspaper Association)
Published every Tuesday by the Ukrainian News Publishers Limited at 10012-109 St., Edmonton, Alberta, Canada.
Yearly subscription in Canada $2.00
Outside Canada $2.50

Не забуваймо про найважніше

Війна багата в надзвичайно важні події так міжнародні як і внутркраєві. Всі ті події притягають до себе увагу й викликують зацікавлення не тільки політично думаючих людей, але й у сірої людини з маси. Це заінтересування ріжними так военними як і внутрішніми політичними справами це річ безумовно похвальна, хосенна а навіть конче потрібна. Однак є тут одна небезпека, на яку звернути увагу вважаємо своїм обовязком. Ця загроза — це зменшення й притуплення уваги до на око сірих, буденних справ, але на ділі дуже важних для постійної розбудови зорганізованого життя українців католиків. Зацікавлення міжнародніми та внутрішніми політичними подіями не сміє відбуватися коштом занедбування справ, від яких залежить добро а навіть існування наших організацій і установ, а тим самим ціла наша будучність і нашиx дітей.

Чи часом не трапляється таке, що зацікавившись високою політикою, ми занедбали докінчити будову церкви, місцевого народнього дому, або чи не забули подбати про науку катехизму або рідної мови для наших дітей? Чи не потерпіла діяльність якогось хору, аматорського гуртка? Чи не занедбано заложити місцевий відділ Братства Українців Католиків або чи не заснітилася праця в ньому? Або чи не занедбано поширити українську католицьку пресу?

Позичить від Вас число "Українських Вістей" читач іншого часопису, прочитає і подумає або і скаже Вам: Дивна та ґазета "Українські Вісти". Вона не лише не дає нагород, ані бритов ані ножиків ні сонників, але ще до того звертається до своїх читачів, щоб вони посилали гроші крім передплати ще й на "якийсь" пресовий фонд, датки для сиріт в Айтуні, на Фонд Виховання Священиків-Місіонарів у Мондері, на Місійне Товариство св. Йосафата, на ювілейний дар для Сестер Служебниць, на Українську Школу Сестер Служебниць у Вінніпегу, на Бурсу Б.У.К. в Саскатуні .... І той, що незнайомий з нашими ідеями, нашою релігійною, народньою працею, не зрозуміє того "дива," доки Ви не отворите йому очей. Але, щоб ви могли йому отворити, мусите спершу самі бачити і розуміти, у чому справа. Мусите перші жертвувати. Мусите знати, що про успіх або неуспіх чи не кожного діла рішають дві речі: душевне наставлення людей і матеріяльні засоби, то є гроші.

Отже в часі війни не сміємо ослаблювати жертвенности на наші релігійно-народні цілі. Це конечний обовязок. Нехай між жертводавцями не забракне ані одного свідомого українця-католика. Не милостиню даєте, але сповняєте свій обовязок супроти себе і своїх дітей.

Про один такий обовязок докладніше поговоримо.

Не можна уявити собі зорганізованого життя українців католиків без власної преси. Ви, що читаєте "Українські Вісти," знаєте, нащо вони виходять. Це не зарібкова ґазета, на якій хтонебудь збагачується, але це часопис, який видається на те, щоб удержувати звязок проводу з членами української католицької суспільности, постійно її вчити й інформувати.

Надходить зима. Український фармер покінчить пильні роботи і в довгі вечорі береться до читання часопису. "Українські Вісти" не висилають мандрівних колекторів, щоб стягали залеглости та приєднували нових передплатників. Це навіть неможливе тепер. Але разом з тим звертаються до Вас, Читачі і Прихильники: Виконайте свій обовязок супроти "Українських Вістей". А той обовязок подвійний:

1. Самі шліть передплату на Українські Вісти.
2. Приєднайте Українським Вістям нових передплатників.

Не полінуйтеся переговорити з Вашими знайомими, щоби впустили Українські Вісти в свою хату. Тим принесете подвійну користь: Приєднаєте нашим ідеям нових борців і збудуєте твердші основи під католицьку пресу.

Дехто подумає: А чому ж це мій обовязок? Мені ж за це ніхто не платить . . .

Це такий самий Ваш обовязок, як наш. Нема "ми" і "ви". Є одна українська католицька спільнота, з одними завданнями й одними цілями. Так як ми добровільно взяли на себе обовязок випровадити українське життя "на ясні води", так і Ви мусите переняти на себе обовязок, добровільний обовязок — співпрацювати в тому ділі.

ПРОТИ НАС

У своїй актуальній статті: "Відродження державної православної церкви", поміщеній 5-го жовтня ц. р. в "Свободі", проф. Микола Чубатий змальовує сумну, а для української нації надзвичайно загрозливу, правду про новий, червоно-російський націоналізм, що йде ясно на винародовлення та знищення неросійських народів, а, особливо якоїнебудь окремішности українського народу.

В тій своїй замітній статті шановний автор звертає особлившу увагу читачів на одну особу, що хоч захована офіціяльно за плечима старого 76-літнього патріярха Сергія, то однак є дійсним керманичем всієї російської церкви. Називається — Николай, митрополит київський і "галицький".

Митрополит Николай сьогодні найбільш впливова духовна особа в совєтській Росії. Є він стопроцентовий москаль та походить з відомої російської родини, що з неї був один за царату оберпрокуратором Святішого Синоду. Митрополитом київським та "галицьким" він став допіру 1942 року. В часі большевицької окупації Західньої України він відограв ролю подібну до царського архієпископа, відомого Евлогія, що теж мав обовязок поширяти православя в Галичині та російщити її.

Митрополит Николай дістав тоді титул екзарха на Західню Україну з обовязком привести автокефальну православну церкву в бувшій Польщі під владу московського патріярха. Зробив він це при помочі волинського епископа Олексія, що признав над собою зверхність московської патріяршої церкви. По уступленні москалів із Західньої України він став головним промотором процесу проти гарячого прихильника автокефалії епископа Полікарпа "за зраду православної церкви".

В урядових совєтських колах це дуже мило бачена особа. Митрополит Николай написав вступ до відомої книжки "Правда про релігію в Росії," за що його, першого духовного за большевицького володіння, займенували членом державної комісії при Центральнім Виконнім Комітеті Російських Юній. Він теж виєднав це, що державне видавництво книжок почало друкувати вже й церковні книги.

Поставлення церкви на услугах російського націоналізму це грізне явище для майбутнього українського народу. А поставлення на чоло церкви в Україні такого махера обрусіння й відбудови єдинонеділимої російської державної церкви є доволі вистарчаючою признакою. При помочі духовного та державного апарату зачнеться по поновній окупації України червоними в першу чергу боротьба з українською автокефалією, як виразником українства в церковнім розумінні. Автокефалію пічнуть тепер переслідувати під позором "співраці з німцями".

Постанова російської конституції про заборону релігійної пропаганди буде удержана й використана тільки для боротьби проти української автокефальної церкви та, на випадок поновної окупації Західньої України — української католицької церкви.

Як екзарх патріяршого стола, митрополит Николай уже в часі короткої окупації Західньої України призначив був для Галичини православного епископа для пропаґанди московського православя в Галичині. Вертаються старі царські часи з тією самою політикою проти українства; православна церква переймає провідну ролю в тій праці. Спершу прийде знищення української автокефальної церкви, що станеться доволі легко. Потім прийде на чергу нищення українського католицтва в Галичині, як духовної остої українства в тій частині України.

Вернуться картини, знані з переслідування унії Росією в Україні й Білій Русі при кінці 18-го та впродовж 19-го століття, аж до повного її винищення під царською владою та забороною відродитись навіть по проголошенні релігійної толеранції в Росії 1905 року. Відомо, що та заборона загнала українців на Холмщині в римо-католицтво та помогла спольщити стару українську холмську землю. Ось у чім історичність церковних перемін у Росії. ("Світло").

Маркіянова "Русалка" в Америці

На незвичайно яловій почві українського видавництва появилася обємиста, на 200 сторінок друку великої 8-ки дбайливо й культурно видана, прикрашена на обгортці алеґоричною вінеткою "Русалка", як "Пропамятна Книга Американських Українців, видана у столітню річницю (1843-1943) смерти о. Маркіяна Шашкевича, першого Пробудителя Галицької України" накладом Комітету Свята під управою ОО. Василіян у Ню Йорку, з друкарні Америки в Филаделфії. На другій сторінці першої картки сказано що "цю Пропамятну Книгу видається за архієрейським благословенням... Високопреосвященного Константина"; в послідовности поміщено теж світлини церковної єрархії після портрету Маркіяна Шашкевича. Ціла книга загалом перенизана багато образками як епископів так і авторів статтей, а особливо картинами з почитання памяти Маркіяна. Є теж світлина першої сторінки Маркіянової "Русалки Дністрової" з 1837 р. і автоґрафу "Бандурист-а'". "Книжка ця, це скромна квітка дрібная на могилу великого сина України. Скромна, бо напишні букети не позволяє час" — пише в післяслові редактор книжки Богдан Катамай.

Вона складається з пяти частин. У першій статті єрархів-владик: Константина Богачевського, Амвросія Сенишина, Василія Ладики, Ніля Саварина і протоігумена о. Веняміна Бараника, ЧСВВ. У другій частині є стаття о. Максима Маркова, ЧСВВ, і програма ювілейного свята з дня 3. жовтня в Ню Йорку. У третій є статті на честь Маркіяна. По українськи написали: о. Володимир Лотович, о. А. Трух, ЧСВВ, о. Степан Семчук, д-р Лука Мишуга, о. Д. Д. Попович, ЧСВВ, о. Вернард Дрібненький, ЧСВВ, о. Филимон Тарнавський, Українець (псевдонім), о. Степан Гриньох, о. Володимир Білінський. Автори в англійській мові: Степан Шумейко, о. Нестор Феціца, ЧСВВ, о. Маріян Горішний, ЧСВВ. Частина четверта містить твори Маркіяна Шашкевича, а частина пята при кінці книжки відступлена на привіти з нагоди ювілейного свята з різними думками й побажаннями.

Тому, що книжка обіймає повне видання творів, вона має теж тревалу вартість. Нею покористується кожен, хто хоче познайомитись з творами Пробудителя. З цього погляду, як також через свої статті, вона повинна найти відповідне спопуляризовання серед нашої громади

С. (у "Свободі").

Місійне Т-во Св. Йосафата

При залізничій лінії, що веде з Давфину на північ до Сван Риверу, лежить мале українське містечко Сифтон. Англійських родин є три, а то: стаційний агент, склепар і елеваторний агент. Це містечко має історичне значіння для релігійного розвою нашого народу в північній Манітобі. Перші поселенці Галичини прибувають в цю околицю 1894 року та з кожним слідуючим роком їх число побільшується. Першу церкву починають будувати з льоґів вже 1901 року під візванням св. Апостолів Петра й Павла. Коли та попала в руки російського православя, то Всч. о. Сабурен будує велику церкву з дощок 1911 року.

Боротьба за душу нашого українського народу в північній Манітобі зосередилась як раз у Сифтоні. Тут якийсь час перебуває російський епископ Серафим. У млині, що тоді стояв напроти стаційного будинку цей росіянин висвячує на священиків за оплатою наших збаламучених фармерів і піддячих, які розлазяться по околичних селах та поширюють російське царославя та кацапщину. Пізніше тут працює російський архимандрит Арсеній а пізніший епископ російської церкви. Цей рухливий чоловік закладає пів милі на захід від Сифтону монастир і будує церкву, які стоять по нинішній день. Цей монастир мав вишколювати для нашого українського народу нових священиків в дусі російського православя. Релігійна боротьба тревала аж до упадку російського царату, бо тоді урвалися пособія, які щедро напливали з царської Росії для підтримання російських місій. Збаламучені люди віддають російській місії свої церкви, як Сифтон, Веллій Ривер фарми, Венлав, Дрифтінґ Ривер. В часі цеї релігійної боротьби й розбиття нашого народу рівнож і протестанти розпочали свою місійну роботу між нашими розвареними людьми і так повстають протестантські місійні доми з норсами в Сифтоні та Етелберті а при них осідають і протестантські прічери українського походження.

З приїздом до Канади першого українського греко-католицького Епископа поволи почало завмирати російське православя. Много добрих родин вертається назад до греко-католицької Церкви. Російське православя поволи тратить усі свої церкви в користь автокефалістів крім російського монастиря. Автокефалісти, які на руїнах кацапщини повстали, не потрапили розбудити релігійного життя, бо кличі старі, що греко-католики то французи або поляки вже пережились, бо час показав, що ніодна церква не перейшла ані в руки французів ані поляків. Рівно ж залишили недоспівану стару пісеньку про корпорацію церков, бо після права цивільного в Канаді самі мусіли постаратись про корпораційний закон для своєї автокефалії.

Так само поволи заникає і протестантизм і тепер уже не-

(Продовження на стор. 5).

Що Ви Зробили Нині щоб Приспішити ПОБІДУ?

СЬОГОДНІ ми всі признаємо, що війну Гітлер, Муссоліні й Тойо програли. Питання лишається в кожного — коли прийде мир? Коли повернуться наші хлопці, сини, брати домів?

Ті, що в уніформах, жертвують усе, щоб приспішити побіду. Що Ви, шановний читачу, зробили нині, щоб Ваш син, брат, брат Вашого сусіда або приятеля повернувся скорше додому? **Ви можете й годні помогти.** Купуйте **БОНДИ ПЕРЕМОГИ.** Дайте можливість урядові купувати всі воєнні засоби, які є потрібні. Дайте свойому синові, братові; синові і братові Вашого приятеля зрозуміти, що Ви так само болючо відчуваєте цю війну, як вони, що покинули цивільне життя. Дайте їм заохоту до тих великих жертв, які вони мусять понести, поки осягнемо ПОБІДУ.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ!

Це оголошення появляється завдяки тут вичислених бизнесменів і професіоналістів. Вони рівночасно апелюють до Вас дати піддержку **Пятій Позичці Перемоги.**

ALBERTA

EDMONTON
The Independent Wholesale Ltd.,
W. Boytzun,
10164-108th Street.
Wm. Cheladyn,
Cheladyn's General Store,
11730-129 Avenue.
D. S. Ferbey,
Ukrainian Book Store,
10348-101 Street.
Paul Melnyk,
C. N. Rooms and Confectionery,
10021-104 Avenue.
Elite Cleaners and Dyers,
11025 Jasper Avenue.
Wm. Sereda,
The Western Pharmacy,
10310-101 Street.

CALGARY
J. P. Swityk,
The Western Life Assurance Co.,
40 Union Trusts Bldg.

INNISFREE
Peter Kolmatycky,
Innisfree Mercantile Co.
Alex Kuzyk,
Red and White Store.

ST. MICHAEL
W. Fedeyko,
The U.M.A. Store.

VEGREVILLE
Wm. Kieryluk,
New General Trading Co.

RADWAY
Dr. N. D. Holubitsky.

MANITOBA

DAUPHIN
A. T. Warnock
Eaton's Bldg.

POPLARFIELD
Peter Torbiak,
General Store.

SELKIRK
A. Los & J. Omelian,
Selkirk Lumber Co.

WINNIPEG
J. W. Arsenych,
Heap, Arsenych & Murchison,
712 McIntyre Block.
Dr. V. F. Bachynski,
405 McArthur Bldg.
Carpathia Credit Union Society Ltd.,
872 Main St.
W. Topolnicki,
"Kalyna" Ukrainian Co-operative Ltd., 872 Main St.
A. Malofie,
Union Hardware and Paint,
153 McGregor St.
Geo. Marian,
Nugget Hotel,
711 Main St.
J. Semchych & Zalozetsky.
Empire Drug Co.,
Selkirk and McGregor.
J. R. Solomon,
701 McIntyre Blk.
W. Swystun & J. Buriak,
Lamont, Layton, Swystun & Buriak,
606 McArthur Bldg.
J. Wachniak,
Auctioneer,
291 Logan Ave.
E. Wesylyshen,
The Rolling Pin,
268 Tache Ave.

ONTARIO

MORRITON
H. Poworoznyk,
Essex Packing Co.

OTTAWA
Paul Puk,
Alexander Art Studio,
254 Bank St.

ST. CATHERINES
Fabian & Shumsky,
121 Niagara St.

TORONTO
Walter Hirniak,
Ukrainian National Association.
Wm. Hultay,
Marshall's Drug Store,
542 Queen St. W.
Dr. Paul Hutzulak.
86 Bloor St. W.
Wm. Kowalchuk,
Clyde Hotel,
156 King St. E.
Theo. Humeniuk,
414 Bay St.
Dr. J. Wasylenko,
567 Bathurst St.
W. J. Yarmey, M.D., C.M.,
314 Bathurst St.

SUDBURY
S. Kutney,
Metropolitan Life Ins. Co.
Theo. Kulchysky,
Donovan Dry Goods Store,
310 Kathleen St.

WINDSOR
Jos. Yarema,
Essex Packing Co.
897 Mercer St.
Dr. J. Yatchiw,
909 Guaranty Trust Bldg.

QUEBEC

MONTREAL
E. Dowhan,
Riviera Grill,
1232 St. Lawrence Blvd.
J. Sozansky,
Sozansky Photo Studio,
2538 Ontario St. E.

SASKATCHEWAN

ARRAN
Walter Filipowich,
Filipowich Bros.

BUCHANAN
Mr. N. Syrnyk,
Red and White Store.

HAFFORD
O. Sokil.
Western United Traders.

KRYDOR
Z. Dragan,
Red and White Store.

MIKADO
S. J. Kyba,
Sask. Wheat Pool Elevators.

Заходом КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

Неділя 21-ша по Зісланню Святого Духа

Євангелія св. Луки, зачало 35.

Сказав Господь цю притчу: Вийшов сівач сіяти своє насіння; і як сіав, одно впало при дорозі, і подоптано його і птиці небесні видзьобали його. А друге впало на камінь, і зійшовши всохло, бо не мало вогкости. А інше впало між тернину, і тернина, що виросла разом, заглушила його. А інше впало на добру землю, і зійшовши, принесло плід усотеро. Це сказавши, закликав: Хто має уха слухати, нехай слухає. І питали його ученики його, що значить ця притча? А він сказав: Вам дано знати тайни царства Божого, а прочим у притчах, щоб дивлячися не бачили, і слухаючи не розуміли. Єсть же ця притча: Насіння це слово Боже; а ті, що при дорозі, це ті, що слухають; опісля приходить дявол і бере слово з їх серця, щоб увірувавши, не спаслися. А ті, що на камені, це ті, що почувши, з радістю приймають слово, та ці кореня не мають, вони до часу вірять, а в часі покуси відпадають. А те, що між тернину впало, це ті, що слухають, але журбами й багатствами і розкошами життя придавлені, відходять, і не приносять плоду. А те, що на добру землю, це ті, що добрим і благим серцем слухаючи, слово заховують і плід приносять у терпеливости. Це сказавши, закликав: Хто має уха слухати, нехай слухає.

Супружжя -- Католицьке, чи Мішане?

Дорогий Читачу!

Ти читав заяву, що в мішанім подружжю має підписати некатолицька сторона, та католицька сторона. Ти скажеш: "Я на це не годжуся, й нерозумно це від католицької Церкви домагатися, щоб всі діти були виховані в католицькій вірі. Чи не ліпше було б, як би хлопці йшли за вірою батька а дівчата держались віри матері?" Відповідь на твоє гвердження є така: Не робить ріжниці, чи ти годишся, чи ні. Церква є наша вчителька. Ми маємо слухати Церкви, а ти що за один? Ті, що так думають, як ти, то звичайно люди, які говорять, що всі церкви є однаково добрі. А це не є льогічне, бо кожна церква має свої твердження й принципи, відмінні одні від других. Хто думає, що всі церкви є однаково добрі, то так само як би казав, що три а три є шість, три а три є вісім, три а три є десять. Один Бог, одна віра, одна правда; а що ти думаєш, до цього не зміняє.

Христос лиш заснував одну Церкву, а не багато. Католики твердо вірять, що лиш їх Церква є правдива. На підставі живих фактів і історичної правди, лиш одна католицька Церква вимагає прав для правди, чого лож не посідає. Наколи б католицька Церква уступила в дечім у своїй науці, вона не сповнила б свого завдання порученого їй Богом Христом. Це є обовязок Церкви хоронити віру своїх дітей. Церква не лиш вірить у своє Боже призначення, післанництво, але вона має відвагу ввести це в діло.

Задля тої самої причини Церква вимагає, щоб лиш католицький священик давав шлюб. Наколи б католицька Церква позволяла кому небудь давати шлюб, це означало б, що Церква заснована людьми є так само добра, як Церква заснована Христом.

Тому, дорогий читачу, не дайся збаламутити, що "то все одно", бо то не є все одно. Одно важне, а друге неважне. Церква заснована Лютром чи іншими відступниками, це не те саме, що церква заснована Христом. Чи то все одно? Я спитаю тебе тепер. Католицька Церква твердить і вчить, що супружество це одна з сімох Тайн, коли протестанти й прочі інакше вчать. Церква ніколи не може покривати чи твердити щось, що є фальшиве, неправдиве.

Ставити церкви засновані творцями сект нарівні з Церквою заснованою Христом, це для мене щось не зрозуміле. Як людина може твердити, що то однакого, бо є один Бог, то це для мене щось неясне. Тому то католицька Церква забороняє брати шлюб в некатолицькій церкві. Коли католики беруть шлюб в некатолицькій церкві, то тим самим вони стають виключені з католицької Церкви і їх шлюб в очах католицької Церкви не є шлюбом. Тому тепер будеш розуміти, дорогий читачу, чому Церква налягає, що шлюб поза католицькою Церквою не є шлюбом. А кілько в нас вже є таких, що брали шлюб поза католицькою Церквою?

Католики, коли беруть шлюб у "корті," грішать тяжко й їх шлюб в обличчю Церкви також не є важний, але вони не є виключені з Церкви, бо вони не поповнили гріха зради або відступства від своєї віри. Памятай добре, дорогий читачу, що після науки католицької Церкви католик може вступити в стан супружества лиш через католицького священика. Це лиш відносно до католиків.

Ти мене спитаєш: "Чи то не правда, що католицька Церква ніби противитись мішаному супружжю задля людського ока, але за гроші дає позволення на таке супружжя?" Лиш люди злобні таке говорять і других вмовляють у блуд. Це неправда. Церква не вимагає й не дає позволення лиш за гроші. Треба також памятати, що такі супружжя записується, рекордується й заховується. Ведення канцелярій має за собою кошти й коли є можливість, то повинно ся принайменше щось офірувати на покриття коштів. Але коли ті, що побираються в мішанім супружжю, бідні, то цього не вимагається від них і це не стає перешкодою супружжя. В нас вороги католицької Церкви залюбки такими аргументами воюють і в себе та в других вмовляють: "Гляди, як за гроші все в них можна дістати." Дорогий читачу, памятай що й протестанти і прочі також духом не живуть, і вони "пейди" одержують.

АРХІЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ ПРЕОСВЯЩЕННОГО НІЛЯ САВАРИНА В СХІДНІМ ТОРОНТІ

Торонто, Онт.

День 17. жовтня, 1943, був надзвичайним святом для парохіян церкви Пресв. Евхаристії в Східнім Торонті. Того дня вони витали в себе по раз перший нового Епископа-Помічника, Їх Ексцеленцію Преосвященного Кир Ніля Саварина.

Хоч був холодний ранок, то однак коло десятої години вже площа церковна була переповнена і за кожним трамваєм що раз більше сходилося людей і гостей. Особливо ті трамваї з вулиці Баторст були переповнені майже виключно нашими людьми, що їхали привитати нового Епископа.

О годині десятій приїхало удекороване авто а з нього вийсів Преосвященний Ніль. Тут його привитала процесія, котру він поблагословив хрестом і похід рушив до церкви. На лиці молодого епископа малюється тихе зворушення, повага й побожність. В церковних дверях витає його українським звичаєм — хлібом і сілю — заступник голови парохії, п. Сарабун, а Всч. о. парох Николай Кушнірик, віддає ключі на знак послуху й відданости. Діякон Орест заінтоновує: "Да благословить тя Господь от Сіона..." а хор відповідає: "Буди імя Господне благословенно". Торжественно лунає пісня. Марійська Дружина — около 70 дівчат — у гарних синіх мантійках проводить процесію до церкви. Перед самим Епископом ідуть хлопчики служачі в темно-червоних мантійках. Є їх 22, всі гарні, дібрані і тримають красний порядок. З боку коло дівчат і хлопців ідуть Сестри Служебниці, їх учительки. В асисті Преосв. Ніля є Впр. о. Канонік П. Каменецький, Всч. о. Роборецький, о. Лесюк, ЧСВВ, і о. Ігумен Н. Когут, що сповняє уряд капеляна. Два брати богослови, Брат діякон Орест Засійбіда і брат діякон Єронім Химій діяконують. Все йде гарно і гідно, як годиться. Могутній збірний хор парохії св. Йосафата з Іст Торонта під проводом п. Юндака прекрасно співає. Радістю наповняються серця, а церква славою Божою. Такі хвилі може тільки той зрозуміти, що мав нагоду бути на Епископських відвідинах і Архієрейській Службі Божій наших українських Владик.

По евангелії Всч. о. парох витає в імени всіх парохіян і гостей Нового Епископа Помічника, заявляючи радість із цеї торжественної хвилі. Підчеркує великі заслуги Преосвященного ще як священика, особливо в письменницькій праці, і просить Архієрейського благословення для всіх своїх парохіян і гостей.

І дальше продовжається Архієрейська Служба Божа. "Господи, Господи, призри з небес і виждь, і посіти виноград сей, і соверши, єгоже насади Твоя Господи", — молиться Архієрей, і обертаючися на чотири сторони, благословить всіх людей у церкві. Поблагослови, Господи, руками цього молодого Архієрея, наше місто Торонто. Поблагослови Західнє і Східнє Торонто, Північне й Південне, поблагослови ціле місто і ввесь наш нарід в цім місті, щоб між ним процвітала любов і згода.

Владика далі співає Службу Божу. Завважують люди, що Преосвященний Ніль має дуже милий і чистий голос, особливо коли сам співав "Гаґіос го Теос" не могли люди налюбуватися його милим співом. Хоч Преосвященний Ніль ще не довго Епископом, то однак у його словах, рухах і поставі відбивається глибока Епископська повага і спокій.

При Св. Причастю Ольга Смолик з Едмонтону дуже гарно співала при акомпаніяменті органу пісню "Ісуса в Тайнах." Досить гарне число людей приступило до св. Тайн.

По Службі Божій Преосвященний Ніль мав проповідь, в якій насамперед зложив привіт для торонтонських вірних від Преосвященного Ординарія Кир Василія, а відтак беручи собі за основу Недільне Євангеліє про чудесну ловлю риб, виголосив гарну науку про вагу і значіння праці, особливо праці в імя Боже. "Від праці все залежить. Увесь поступ людства, всі здобутки техніки, медицини і т. п. це ніщо інше як праця. Ключ успіху в кожній річи є знова праця і тільки праця... Але праця щоб була освячена і заслугуюча з неба, треба, щоб була виконувана в імя Боже і на Славу Божу. Тому з Богом зачинаймо, продовжаймо й закінчуймо наш день праці".

Ось це тільки кілька гадок з тої проповіді. При кінці проповіді Преосвященні тепло згадали це, що тому три місяці вони тут, в цім гарнім місті, були свячені і разом з Торонтонцями переживали такі величаві хвилі. Подякували Всч. о. Паохові Н. Кушнірикові і всім парохіянам за такий гарний привіт від церковної громади і сказали, що вони всім є дуже вдячні за все що вони зробили так в день їх Архієрейського Свячення як і тепер, підчас Епископської Візитації. Особливу подяку зложили хорові, молоді й церковному комітетові мужчин і жінок. Людей у церкві було дуже багато, можливо тільки ще в ній не памятають люди і тому висказали Преосвященному своє велике задоволення з такого гарного поступу парохії під проводом свого пароха.

Тепер всі вдалися до церковної салі на бекет в честь Преосвященонго. При головнім столі засіли разом з Преосвященним Нілем, Впр. Отці і браття та багато інтеліґенції. Були там пан і пані Гетьман, п. Василь Гультай, Доктор і пані Козарук, Михайло Голинський, п. Адвокат Орищак з дружиною і багато інших. Господар бенкету о. Парох першого попросив до слова Впр. о. Каноніка Каменецького, який у коротких словах, між іншим висказав надію, що вскорі повстане вільна й самостійна Українська Держава в Европі. Гучні оплески показували, що це є якраз на умі й на серцях всього Українського Народу. Кілько разів бесідник діткнувся цього питання, тілько разів можна було завважити, що що це якраз є якнайбільш наболіла рана нашої душі. Виглядало, ненане б через цілі віки нагромаджувалося в українській душі того болю й туги за свободою.

По такій поважній бесіді покликано Впр. о. Когута, щоб своїми жартами й дотепами розсевелив присутніх, що йому і вдалося.

Від парохії витали Преосвященного п. Сарабун, від Жіночого Товариства пані Шередько а від молоді п. П. Боднар. Всі троє вручили Преосвященному осібні дари.

По цім ще говорив о. Роборецький, який подав точніші вказівки щодо Місіонарської Виставі, яка тоді якраз вже була отворена, а на самім кінці попросив до слова почесного гостя бенкету, дорогого і всіма любленого Преосвященного Ніля Саварина. Преосвященні подякували в сердечних словах всім членам парохії Пресв. Евхаристії за те, що вони під проводом свого о. пароха зуміли так гарно привитати свого Епископа й заохотив усіх торонтонських українців католиків до згоди і спільної праці для добра церкви й народу. Слова Преосвященного Ніля падали на підготовлену ріллю сердець і тому треба сподіватися красних овочів цієї Архієрейської Візитації.

Тепер всі громадно удалися на Варситі Аріна, де мали нагоду оглядати Місіонарську Виставу, про яку на іншім місці буде точніший опис.

Олесь.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИСТОПАД

		(Старий стиль)	(Новий стиль)
1	П	Пор. Йоіла	Косми і Дамяна
2	В	Вмч. Артемія	Мч. Акиндина
3	С	Преп. Іляріона В.	Мч. Акепсими
4	Ч	Аверкія	Пр. Йоаникія В.
5	П	Ап. Якова	Мч. Галактіона
6	С	Мч. Арети	Св. і ісп. Павла
7	**Н**	**Неділя 21 по Сош.**	**21 по Сош.**
8	**П**	**Вмч. Димитрія**	**Собор Арх. Михаїла**
9	В	Мм. Нестора	Мч. Онисифора
10	С	Мч. Параскеви	Ап. Ераста

МІСІЙНЕ ТОВАРИСТВО СВ. ЙОСАФАТА

(Продовження зі стор. 4).

ма тут прічерів і до нього в містечку признається лиш тих три родині англійських, а місійний дім купує греко-католицька парохія і в нім поселились наші Сестри Служебниці й отворили Дім Старців.

Ось так віра наших добрих людей побідила ворогів нашої греко-католицької Церкви. Отрясся наш нарід від чужих наїздників на його душу і тепер горнуться до своєї красної церкви, яку навчилися любити й цінити, якраз по перебутій боротьбі. З пошаною й любовю відносяться до своїх священиків та цінять працю своїх Сестер Служебниць, які працюють над молоддю, провадять Дім Старців та лічать людей. Ті добрі та ревні парохіяни через щасливо пережиту релігійну боротьбу зрозуміли значіння нашої греко-католицької Церкви для єдности народу в Канаді, радо вписались у члени Місійного Товариства св. Йосафата, якого ціль — допомога в будові нових церков для наших віруючих співбратів, розкинених по цілій Канаді, щоб їх рятувати перед ріжним сектанством, яким чужі нам і ворожі елементи хотять знищити єдність українського народу в Канаді.

Тут подаємо імена нововписаних членів до Місійного Товариства св. Йосафата з тою надією, що й прочі парохіяни, заохочені добрим прикладом своїх співбратів, впишуться в члени Місійного Товариства св. Йосафата.

Іван Прийма, Іван Хіта, Томко Демчук, бл. п. Василь Демчук, Марія Вонітова, Францішка Кащак, Гнат Ковальчук, Олекса Візняк, Михайло Баланик, Юрко Веселовський, Никола Стрільчук, Дмитро Стасюк, Николай Огризло, Петро Довбуш, Василь Бойчук, Василь Шиманський, Михайло Мациків, Катерина Демчук, Іван Середа, Петро Литвин.

Крім цього зібрано дрібними жертвами 9.85 дол. Сподіємось, що в такій ревній і випробованій релігійній боротьбі парохії знайдуться добрі люди, що схотять бути не лиш звичайними членами Місійного Товариства св. Йосафата, але й Добродіями та Основниками цього Богоугодного Товариства.

Нехай скаже собі кожний віруючий Українець, що поширення релігійности між нашим народом, є ділом Божим і вартим попертя і співпраці всіх ревних греко-католиків, в Місійнім Товаристві св. Йосафата, яке є під проводом нашого Архипастиря Кир Василія.

Станьмо до праці для слави Божої, для підтримки своєї Церкви і для єдности Українського Народу в Місійнім Товаристві св. Йосафата. Жертви і спис членів Місійного Товариства просимо слати на руки Всч. о. Василя Дзюрмана, Портедж ля Прері, Ман., Бакс 570.

Св. Місія в Трансконі, Ман.

Свята Місія, це час духовних жнив, де кожна душа збирає множество ласк. На місії пізнаємо наше віддалення від Бога, та занедбання своїх християнських обовязків. І дістаємо вказівки як направити своє відношення до Бога, до ближнього й до себе самих. Христос кличе всіх, щоб відновились в душі.

Від 14 до 21 листопада відбудеться Св. Місія в церкві св. Михаїла в Трансконі, Ман. Місійні науки буде давати о. Василіянин місіонар, о. М. Пасічник, ЧСВВ.

Прийдіть всі і покличте своїх сусідів і знайомих.

Цього домагається Христос і ваша душа.

Заряд Парохії св. Михаїла в Трансконі.

Прискоріть Перемогу! Купуйте Бонди Побіди!

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИСТОПАД

7-го —
Менлі
Голден (місто)
Бойл (Базар)
8-го —
Вулф Крік
Равнд Гилл
Просперіті.
14-го —
Ледук
Тофілд
Ню Брук
21-го —
Калмар (базар 21-22)
Гей Лейк
Коперник
Глендон
Торгилд (празник)
28-го —
Дейзленд
Вох
Торсбі

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЛИСТОПАД

7. Неділя 21 по Сош. — Етелберт
8. Св. Димитрія — Кавон
14. Неділя 22 — Гарленд
21. Неділя 23 по Сош., св. Михаїла — Етелберт
24. Неділя 24 по Сош., св. Йосафата— Пайн Ривер.

о. Йосиф Бала,
Box 85. Етелберт, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Рама (базар і обід) Куликів (Отець в Роблину)
8. Св. Димитрія — Тязів (храм) Курокі (Отець з Роблину)
14. Неділя — Доброводи
21. Неділя — Понас Лейк (храм)
28. Неділя — Бобулинці (Отець з Канори, Всч. о. Теплий). Камсак.

І. А. Головка,
Box 23 Рама, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Чехів
8. Св. Димитрія — Григорів, храм.
14. Неділя — Стінен
21. Неділя — Ендевер, в хаті п. Лизуна.
28. Неділя — Прісвил місто.

Проситься у всяких потребах удаватися на нову адресу:

о. М. Мельник,
Прісвил, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Ґлен Елдер
8. Св. Димитрія — Сван Плейн
14. Неділя — Норквей
21. Неділя, св. Арх. Михаїла — Арран місто
28. Неділя — Ст. Филипс

о. Н. Сірий
Арран, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Ланівці
8. Св. Димитрія — Приймове (базар)
14. Неділя — Сокаль
21. Неділя і св. Михаїла — Альвена місто (храм)
28. Неділя — Альвена фарми.

о. П. Серветник,
Box 150. Альвена, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Кадворт
8. Понеділок — Вмч. Димитрія (храм) Коло Підскального.
14. Неділя — Спаса
21. Неділя — Собор Арх. Михаїла Дана
28. Неділя — Карпентер

о. К. Лотоцький,
Box 67. Кадворт, Саск. Тел. 65.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Овкбурн
8. Св. Димитрія — Могили
14. Неділя — Розбурн, фарми
21. Неділя — Ольга (храм)
28. Неділя — Січ.

о. М. Швед
Box 2 Овкбурн-Ольга, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя 21 по Сош. — Брокенгед
8. Вмч. Димитрія — Лейдівуд (празник)

12 і 13-го листопада (вечорами) парохіяльний базар в Тиндал.

14. Неділя 22 по Сош. — Бозежур
21. Неділя 23 по Сош., Собор Арх. Михаїла — Тиндал (празник) Сарто (празник)
28. Неділя 24 по Сош. — Елма

о. Ярослав Чиж,
1954 Логан Евеню, Вінніпеґ, Ман.
Телефон 27274.

ЛИСТОПАД

7. Неділя 21 по Сош. — Сифтон
8. Св. Димитрія — Дрифтінг Ривер (празник)
14. Неділя 22 по Сош.—Фишінг Ривер
21. Неділя 23 по Сош. — і св. Арх. Михаїла — Тутзейд Мінк Ривер, празник.
28. — Неділя 24 по Сош. — Зоря Веллій Ривер місто

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Антонівка, Олеша
8. Св. Велком. Димитрія — Ковалівка
14. Неділя — Канора, Ронимід
21. Неділя — Бюкенен
28. Неділя — Канора Кемсек, празник.

о. Мирослав Колодій
Box 57. Канора, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Ґонор на Парках чит. Сужба Божа
14. Неділя — Гадашила
21. Неділя — Парки на Ґонор чит. Служба Божа.
28. Неділя — Ст. Норберт

о. А. Луговий,
235 Скошія Стріт, Вінніпеґ, Ман.
Телефон 54139.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Геффорд
8. Св. Димитрія — Кридор (храм)
14. Неділя — Алтікейн
21. Неділя і св. Арх. Михаїла — Січ (храм)
28. Неділя — Орлов

о. Н. Дрогомирецький,
Box 37. Тел. 282. Геффорд, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Бруно
8. Собор св. Мих. Арх. н. ст. — Ґеризей
14. Неділя — Ростерн (св. Духа).
21 Неділя, Введення — Волверін.
28. Неділя — Мічам

о. Петро Криворучка,
304—4-та Аве. Н., Саскатун, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — еКидіяк
8. Вмч. Димитрія — Ґренфел, Трібюн
14. Неділя — Дайсарт
21. Неділя і св. Михаїла — Тондер Крік
28. Неділя — Мус Джа

о. А. В. Фик
1731 Торонто, Ст., Ріджайна, Саск.
Тел. 7767.

ЛИСТОПАД

Чипмен — свята місія (від 31-го жовтня до 7-го лстопада)

7. **Неділя 21 по Сош. —** Скаро Інісфрі, Воздвиження Борщів
8. **Св. Димитрія —** Інісфрі, Р.М.Б. Краків Делф
14. **Неділя 22 по Сош. —** Лемонт Гиляірд місто Плейн Лейк Восток, св. Николая Спас. коло Мондеру Веґревил
21. Неділя 23 по Сош. — Гилліярд, св. Івана Хрестителя Пено Київ Івасюки, празник Борщів
28. **Неділя 24 по Сош. —** Веґревил Ворвик

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

ЛИСТОПАД

7. Неділя 21 по Сош. — Редвотер, Давнінг
7. Неділя 21 по Сош. — Стрий (6,7 і 8 — Заазар у Стрию).
8. Св. Димитрія — Редвей, Стрий (В Редвей Базар 7 і 8).
8. Св. Димитрія — Давнінг
14. Неділя 22 по Сош. — Куквил, св. Параскевії Смокі Лейк (празник).
21. Св. Михаїла — Вільна (базар).
21. Неділя 23 по Сош. — Св. Онуфрія Смокі Лейк
28. Неділя 24 по Сош. — Редвей, Спедден (базар)

BASILIAN FATHERS
Box 8, Radway, Alta., Phone 4

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Енґел Лейк
8. Св. Димитрія — Дервент, св. Вознесення.
14. Неділя — Лойдминстер.

BASILIAN FATHERS
Derwent, Alta.

ЛИСТОПАД

6, 7, 8 — Великий осінний базар — **Сембурґ.**

7. Неділя 21 по Сош. — Листопадове Свято, Сповідь і св. Причастя Молоді У.К.Ю. — **Сембурґ.**
8. Пон., св. Димитрія — Сповідь і св. Причастя Молоді УК.Ю. — Служба Божа на інтенцію щасливого повороту жовнірів тутешньої парохії з війни — Шипмен.
14. Неділя 22 по Сош. — Листопадове свято — Сповідь і св. Причастя Молоді У.К.Ю. — **Міт Парк.**
21. Неділя 23 по Сош. і св. Арх. Михаїла — величаве храмове торжество — Ґронлид.
28. Неділя 24 по Сош. і св. Йосафата — Сповідь Молоді У.К.Ю. і св. Причастя на чит. Службі Божій о год. 8.30 рано. Співана Служба Божа о год. 10.30 — Принс Алберт.

о. М. Оленьчук,
Принс Алберт, Саск.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Давфин, Ешвил
8. Св. Димитрія — Райдінґ Парк
14. Неділя — Келд, Ґрендвою

о. В. Ю. Шумей.
Box 64. Давфин, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя 21 по Сош. — Стюартбур
8. Понеділок, Вмч. Димитрія — Вайта, храм
14. Неділя 22 по Сош. — Роза
21. Неділя 23 по Сош., Собор Адри стратига Михаїла — Стюартбурн
27. (Коло Паковських — Сандавн.
28. Неділя 24 по Сош. — Згода.

о. І. Калуський.
Box 11 Вайта, Ман.

ЛИСТОПАД

7. Неділя — Форк Ривер
8. Вмч. Димитрія — Виннипегози фарми.
14. Неділя — Виннипегозис місто.
21. Неділя і Собор Арх. Михаїла — Драй Ривер, празник Відень.
28. Неділя — Мінк Крік.

о. І. Кристалович,
Box 102 Виннипегозис, Ма

ЛИСТОПАД

7. Неділя 21 по Сош. — Іст Селкирк, год. 9 Вест Селкирк, год. 10.30.
14. Неділя 22 по Сош. Поплар Парк, год. 10.
20. Субота — Великий Базар в К Селкирк.
21. Неділя 23 по Сош. і св. Михаїла- Вест Селкирк, год. 9. Іст Селкирк, год. 10.30
28. Неділя 24 по Со ш. і св. Йосаф та — Талберг, год. 10.

о. Володимир Шек,
Box 694. Селкирк, Ма

З НАШОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ

ВІД ВЛАСНИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

Торонто, Онт.

ВЕЛИЧАВИЙ ПРАЗНИК ПАРОХІЇ ПОКРОВА МАТЕРІ БОЖОЇ

В неділю, 10-го жовтня, гідно й величаво відбувся річний празник найбільшої торонтонської парохії при вулиці Баторст.

День був гарний. Від ранку помітний був більший рух, особливо в парохіяльній салі, де пані й панночки приготовляли обід. В годині 10.30 зачалася співана Служба Божа. Службу Божу правив Всч. о. І. Лесюк, ЧСВВ., з Гримсбі, а предстоящими священиками були Всч. о. А. Роборецький, прох Західнього Торонта, і Всч. о. Н. Кушнірик, парох зі Східнього Торонта. Співав прегарно хор, під проводом п. Рудого Празничну проповідь виголосив Всч. о. І. Лесюк. По Службі Божій Впр. о. канонік вніс ще многоліття, а відтак запросив усіх на спільний празничний обід.

На Службі Божій було поверх 1,000 людей. Велика церква була виповнена по береги. Так переповненої церкви, як на Баторст, я ще не бачив в цілій східній Канаді. Але тут на Баторст, кажуть мені люди, майже що неділі так. Не дарма, що тут люди вже від кількох літ думають про будову катедри. Баторст є якраз на середині міста і величава церква в тій головній частині міста була б нашою репрезентаційною церквою не тільки в місті Торонті, але в цілій східній Канаді.

Підчас обіду співав парохіяльний хор старший і діточий під проводом Сестер Служебниць, учительок рідної школи. Коло десять довгих столів засіло поверх 350 гостей, а решта мусіли ждати. Коли буде катедра, то вже всі разом зможуть засісти в церковній салі. Впр. о. канонік був так занятий, що провід бенкету мусів передати Всч. о. А. Роборецькому, іменуючи його господарем цього дня.

Першого до слова покликав о. Роборецький Всч. о. І. Лесюка, ЧСВВ, що сказав кілька слів для розвеселення гостей. Опісля говорив о. Н. Кушнірик — "Фадер Ник". О. Кушнірик діткнувся одної важливої справи — винародовлення нашої молоді і дав кілька своїх завваг. Слідуючий бесідник, Др. Василенко, щирий український патріот, заохотив всіх, щоб чимскорше вже взялися за діло і здвигнули красну катедру в місті Торонті. Др. Яремій, що говорив зараз потім, радив більше мати довіря до молодих провідників і радив, щоб провід народу ми поволи вміли передавати в руки молодих, які в свою чергу напевно добре з цього завдання вивяжуться. Адвокат Романюк сказав, що приходить той час, що українська іміграція відіграє таку саму ролю в висвободженню свого народу, яку відіграли інші іміграції в освободженні своїх народів.

Всі бесідники говорили дуже щиро й видно дуже подобалися публиці, бо частими і довготревалими оплесками переривали їм і показували що годяться з їхніми поглядами, замірами й побажаннями.

Гарно говорили п. Гетьман, редактор Українського Робітника, Др. Мігайчук, а накінці покликано до слова п. В. Гультая, провінціонального голову У.Н.О. П. Гультай навязав свої слова до завваг Всч. о. Кушнірика про винародовлення, натякнув про важність Рідної Школи, а відтак побажав, щоб у Торонті вскорі повстав величавий храм і щоб подібно, як храм св. Юра у Львові, був нашим канадійським св. Юром, з котрого ішла б наука і провід народу. Свої красні слова попер ще кращим ділом бо зложив від себе і своєї дружини $50.00 на будову катедри. Та ще не затихли оплески по його промові, як о. Канонік проголосив, що ще знайшлись другі два княжі жертводавці, і фундатори катедри в особах панства Ковальчуків і п. Тисака. Панство Ковальчуки дали $100.00, а п. Тисак дав $200.00. Громада нагородила цих княжих жертводавців бурею оплесків. Тепер уже в нікого нема сумнівів, що скоро можна сподіватися започаткування роботи коло будови катедри, на яку вже зложено поважну суму гроша, а з нагоди цього річного празника жертвували люди $700 на ту ціль.

Надпрограмово покликано до слова п. Стангрета, колишнього шкільного товариша Впр. о. Каноніка і теперішнього містоголову парохії в Західнім Торонті. Цей у яскравих словах відізвався до зібраних і заохотив до самоосвідомлення і то особливо старших, яких любимо вилишати з програми, а тільки звертати увагу на молодь. Згадав також п. Станґрет старокраєвий учитель, що заслабо цього року ми вшанували річницю нашого національного пробудителя Маркіяна Шашкевича.

Таким гарним бесідникам і гостям сердечно на пращання подякував Впр. о. Канонік, складаючи особлившу подяку за гарну жертвенність. Дякував також доброму жіноцтву за приладження обіду і Впр. Отцям за поміч у богослуженнях.

Головною ціхою цьогорічного празника була теплота і гостинність Впр. о. Каноніка, містоголови парохії п. Перешука, комітету, жіноцтва і всіх парохіян з Баторст, з яких деякі мусіли обідати дома, щоб дати місце гостям. Також ціхувала цей празник велика любов і згода між всіма українськими громадянами міста Торонта, що там були зібрані. А згода будує!

Олесь.

Вінніпеґ, Ман.

145 ЧЛЕНІВ ПАРОХІЇ СВ. О. НИКОЛАЯ ВСТУПИЛИ ДО ВІЙСЬКА

Дня 17-го жовтня парохія св. о. Николая відслонила публично почесну таблицю своїх членів великою церемонією.

Відслонення почесної таблиці з іменами розпочато походом вулицями міста до церкви.

Похід вели три мужчини, що несли шовкові прапори. Т. Калужняцький, ветеран першої війни, ніс британський прапор, Л. Юськевич папську фану, а Е. Щерба український прапор. За ними йшла військова орхестра, яка додавала захоплюючого чару в поході. Опісля йшли діти зі школи св. о. Николая. За дітьми чотири офіцери несли почесну таблицю, примішену на ношах, виложених шовковим полотном, а на самім верху видніла велика корона. Таблиця була ввесь час покрита синьожовтим полотном.

За ними йшли Впр. о. Сеньків, ігумен парохії і о. М. Пасічник, місіонар, в супроводі хлопців. За ними йшли визначніші члени міської ради, шкільні радні і мейор міста Гарнет Колтер, хлопці в уніформах, парохіяни та много інших старших людей і дітвори.

Людей, що взяли участь у поході, а опісля виповнили цілу церкву, було около 1,500.

В церкві відспівано Молебень за всіх наших хлопців, що при війську. Перед молебнем орхестра відограла "О Канада".

По молебні слідувала панахида за всіх погибших у цій війні.

О. парох виголосив промову, в якій зазначив, що нинішній день присвячуємо для наших хлопців, але заки відслонимо таблицю, то віддаймо честь тим, що вже згинули в боротьбі за свободу.

Хор сумно співав панахиду.

Коли було дивитнся того вечора на людей, котрі йшли в поході до церкви, то можна було видіти на всіх лицях якусь радість і захоплення. Але також можна було завважити лиця сумні, коли почалася панахида.

З церкви всі пішли походом до салі на перекуску й відслонення таблиці. Відслонення отворено гимном "Ґад сейв да Кінг", який відограла орхестра. Опісля всі засіли до столів. По середині засіли хлопці в уніформах. Задля множества людей, які брали участь у поході, більша часть людей не могла засісти до столів.

Предсідником для переведення вечерка був Славко Ребчук, котрий тепер в армії.

Перший промовив до зібраних мейор Ґарнет Колтер, великий прихильник парохії св. Николая і північного Вінніпеґу. Він дав признання українцям за участь у цій війні. При кінці промови, мейор ножицями розтяв тасьму і відслонив таблицю зі 145 іменами. Всі присутні приняли відслонення гучними оплесками. Слідуючим, що сказав довшу палку промову був Впр. о. Й. Сеньків, парох, який між іншим сказав: "Памятайте, хлопці, на три річи: за що ви бетеся, з ким ви бетеся, як ви бетеся."

Ви боретеся за демократію, яка має вам дати право життя, свободу релігії і свободу бесіди.

В боротьбі майте Бога в серці, бо прийде хвиля прикра. Може це бути на морі, на фронті, можете бути ранені, о тоді одинокий, що вам може дати потіху й розраду, то це Бог, в якого будете вірити. Будьте відважні й певні, що з Богом ви побідите, бо ваша ціль — боротьба за Бога, Короля й за Канаду.

Отець парох сказав дальше: Нині відслонюємо 145 імен членів нашої парохії. Цим ми даємо доказ своєї льояльности супроти Канади. Наша парохія вже має 37 хлопців за морем, з котрих уже многі були або є на фронтах німецькім і італійськім. Один хлопець, котрий був флайт-сарджент, згинув у налеті на Німеччину. Три хлопці попали в полон у Гонг Конгу.

Однак, продовжав о. парох, до вас, котрі ще підете до війська, скажу, що так, як досі ми памятали за тих хлопців, що вступили до армії, памятали не лиш словами, але й ділами, висилаючи їм молитвенники, ґазети, чоколяду, цигаретки і свої часті молитви в церкві, так і за вас будемо памятати доти, доки не скінчиться війна й прийде побіда по нашій стороні.

Накінець о. ігумен прочитав імена з почесної таблиці. Всі присутні нагородили промову о. ігумена гучними оплесками.

Опісля промовляли алдермени міста: пп. Шкраба і Степнюк і шкільний радний п. А. Загарійчук. Пан Шкраба зложив подяку і признання о. Сенькові за старання і працю над приготуванням свята і зібранням імен..

Молодий флайт-сарджент Токарик зі Саскатуну заохотив дівчат вступати до повітряної служби.

Говорила також панна Лютак.

Останню промову виголосив Славко Ребчук, бувший секретар парохії а тепер у військовій служби. Він говорив: "Памятайте, присутні, що ми не пішли задурно битися. Ми пішли битися за право до життя, релігії, рівноправности в Канаді, аби ліпше життя було в Канаді, як досі. Нашою ціллю по війні буде домагатися від уряду це дістати і не дозволити аби уряд позволяв гуляти комуністичним організаціям, які хотять нам відобрати свободу релігії й національної приналежности.

Але ми, що є в армії і ви, що в дома, коли хочемо виграти війну, то повинні жити морально, не забувати на Бога, не стидатися клякнути і змовити вервицю-коронку до Бога і Матері Божої за ліпшу долю."

Закінчено вечерок гимном "Ще не вмерла Україна" і "Ґад сейв да Кінг".

Парохіянин.

Подяка від Впр. о. Михайла Оленьчука

ЗА ЩЕДРІ ДАТКИ НА БУДОВУ ЦЕРКОВ

1. Пані П. Гасай і пані В. Гасай зложили по $5, разом $10; ці гроші я вислав на адресу фінансового секретаря в Сокаль, Саск.

2. Впр. о. Канонік П. Каменецький прислав половину збірки (23.50) в церкві М.Б.Н.П. в Торонті на будову церкви в Нипавин, Саск.

3. Впр. о. совітник М. Залітач прислав особистий дар у сумі $5.00.

4. Впр. о. парох П. Пасічник перевів збірку на церкву в Нипавин, Саск. Зложили по $5: у. Ізидор Сороковський; по $3: Впр. о. П. Пасічник; по $2: пп. Іван Палишнюк, Іван Ґрісакст. По $1: пані Марія Папсон, пані Марія Мараз, пані Марія Сіман, Франко Смерек, Андрій Піско, пані Марія Лучанська, пані Йос. Сакач, пані Марія Кодиляк. Разом $20.00.

5. Впов. пані Ірина Козаченкова занялася збіркою на будову церкви в Нипавин. Зложили по $5: пп. А. Градовський, А. Кіптик, Ю. Ґалаш, Ю. Піщок, В. Козаченко, Т. Борден. По $3: пп. П. Вайтович, Н. Дембіцький, І. Мороз, І. Дзядек, І. Кузь. По $2: пп Ю. Войтович, Н. Небоженко, А. Ґарак, О. Богай. По $1: пп. П. Турчин, І. Каменецький, О. Карлаш, К. Польовий, Р. Стисловський.

6. Пані Лопух $1.

Разом $64.00.

Щиросердечно дякую імени церковного заряду шановним жертводавцям за велику поміч, а Впр. Отцям і Впр. Пані Козаченковій за ласкавий труд і поміч.

Нехай Господь винагородить стократно.

о. М. Оленьчук.

Елдорена, Алта.

СВІЖА МОГИЛА АМВРОСІЯ ЛИТВИН

Бл. п. Амвросій Литвин.

Дня 7-го жовтня упокоївся в Бозі по короткій недузі бл. п. Амвросій Литвин. Покійний родився в Алдорені. Тут скінчив публичну школу, а до вищої школи учащав у Редвей. Задля спокійної і приємної вдачі, був дуже люблений так родиною, як і чужими.

Похоронні богослуження відправив Всч. о. парох Д. Джиголик, ЧСВВ., а порохоном зайнявся дуже старанно п. М. Смолик з похоронного заведення Парк Меморіял в Едмонтоні.

Покійний спочив на цвинтарі св. Покрови в Елдорені, полишаючи у смутку родичів, братів Володимира, Йосифа, Нестора, Богдана й Бориса, та сестер Анну, Катерину, Маґру, Олену, Наталку, Стефанію, Марію і Параньку.

При цій нагоді учасники похорону не забули і за свій часопис і на заклик Д. Мулика зложили $11.70.

ПОДЯКА

Ми, горем прибиті, складаємо щиру подяку сусідам, приятелям і всім учасникам порохону щиру подяку.

Родина покійного.

Едмонтон, Алта.

ПАНСТВО МАНЬОВСЬКІ ЖЕРТВУВАЛИ $100 НА ЦЕРКВУ З ПРИВОДУ СРІБНОГО СУПРУЖЖЯ

Поверх 250 гостей — членів і членкинь Народнього Дому й родини, зійшлись до Народнього Дому в суботу, 16-го жовтня, щоб вшанувати панство Івана й Йосифу Маньовських з приводу 25-их роковин їх супружого життя.

Ювілятам вручено прегарний дарунок — срібне начиння — від їх дочки й зятя, панства О. Жарських, а від гостей пані Коренда вручила панству Маньовським срібну підставку на те начиння.

Між родиною панства Маньовських були присутні родичі, панство П. Крижановські та брати й сестри панства Ф. Н. Якубів, Ф. Крижановські і І. Крижановські з Мондеру, М. М. Крижановські з Гиллярд, П. М. Крижановські з Гейт, а з Едмонтону: І. Н. Маєські, В. М. Крижановські, А. І. Филипс, П. М. Кулії й дочка, пані О. Жарська.

Не було зятя, Ореста Жарського й брата пані Маньовської, С. Крижановського, які тепер в військовій службі і не могли прибути.

Господарем прийняття був п. Юрій Войтків. Промовляли пп. Рараговський і Гр. Демків. Батько, п. Петро Крижановський, дякував усім гостям, що так гарно вшанували їх дітей, панство Маньовських, діяльних і жертвенних членів Народнього Дому й парохії св. Йосафата. Також п. Маньовський дякував всім гостям за честь і за дарунок.

Як вияв вдячности, панство Маньовські зложили $2.00 на Українські Вісти, а $100 на будову нової церкви в Едмонтоні.

Зі збірки на Українські Вісти прийшло $8.10.

Всім жертводавцям щира подяка, а панству Маньовським бажаємо прожити в щастю та здоровлю ще многі літа.

Приятель.

ПОДЯКА

Зі щирого серця дякуємо за зроблену нам милу несподіванку всім нашим дорогим приятелям, а також за ласкаву участь нашим родичам, братам, сестрам і всій родині, як рівнож усім гостям. Особливо дякуємо всім тим, які були ласкаві причинитись до такого милого й цінного дарунку, який завсіди пригадуватиме нам наших численних приятелів.

Іван і Йосифа Маньовські.

Ґронлид, Саск.

НЕЗВИЧАЙНО ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН

Цілу нашу околицю, 10. жовтня ц. р. облетіла скоренько смутна вістка, що помер Константин Кручковський, один з найстарших поселенців, добре заслужений і загально шанований. Прожив 83 роки. Походив з села Горбівка, пов. Збараж, Західна Україна. До Канади приїхав у 1912 році разом зі своєю женою, яка тому пять літ померла, і привіз чотири сини й чотири доньки. Був свідомим українцем і ту свідомість і любов до українського народу защепив у серця своїх дітей. Бл. п. Кручковський віри не міняв, але ціле життя був вірним сином української греко-католицької Церкви. Він був одним з вісьмох фундаторів місцевої української греко-католицкої Церкви св. Михаїла й ніколи не жалів ні праці ні гроша на славу Божу. Все був розважний, спокійний, згідливий і тому на його похороні було дуже велике число людей збизько і з дальших околиць, бо всі хотіли віддати йому послідню прислугу.

Покійний Константин Кручковський полишив чотирьох синів: Івана в Алясці, Володимира в Британській Колумбії, Філька в Саскатуні й Сема на господарстві і чотири доньки: Василину Вахняк і Анну Бурлак замешкалих у цій околиці, Евдокію Калмуцьку в Торолд, Онт., і Теодосію Федоришин в Саскатуні, вісімнадцять внуків і девять правнуків, з яких чотири служать при канадійській армії.

Похорон відбувся в середу, 13-го жовтня. Наш парох Впр. о. М. Оленьчук приїхав у вівторок вечером і таки зараз навіть без вечері відправив парастас. На другий день рано в домі жалоби зібралося велике число людей, а о. парох відправив панахиду. Потім похоронний похід рушив поважно до церкви. По дорозі похід затримувався кілька разів, а о. парох читав евангелія. Коли похід наближився до церкви, на церковній дзвіниці сумно заголосили церковні дзвони, виправляючи на вічний спочинок одного з найліпших членів.

Церква була переповнена людьми так, як на Великдень. О. Парох відправив співану Службу Божу, похорон і виголосив повчаючу та зворушливу проповідь, в якій виказав заслуги померлого, взивав дітей любити й цінити те, що їх батько цінив, та висказав слова пращання й потіхи для родини.

На нашім цвинтарі виросла могила, в якій зложено тлінні останки віруючого християнина-католика, доброго українця, чесного громадянина, доброго батька, якого хрустальний характер, сильна віра, народня свідомість будуть світити нам як взір до наслідування.

По скінченню похоронних обрядів у домі сина Макс. Кручковського був обід для всіх присутніх. При кінці на зазив о. М. Оленьчука п. Григорій Кочан перепровадив збірку на пресовий фонд Українських Вістей.

Зложили по $1.00: пп. Філько Кручковський, С. Щербій, панство Вахняк, Вас. Щербій, Прокіп Нецембер, пані Ева Корніська, Петро Корицький 85с.

По 50с: П. Федоришин, Григ. Кочан, пані Марія Корицька, Макс. Кручковський 45с, Мих. Скварчук 45с, Іван Корніський 55с, панство Вітишин.

По 25с: Мих. Казюка, Іван Бурлак, В. Корніський, Іван Іванусь, Т. Боднарчук, Никифор Бурлак, П. Химій, Іван Безкоровайний, Дм. Панчук, Касіян Жук, В. Кованюк, В. Черній, Левко Копач, П. Довгий, П. Боднарчук, Іван Письменний, Мих. Кочан, пані Щербій, пані Федоришин, пані Кочан, пані Анна Нецембер, пані Анна Копач, пані Ст. Скалацька, пані Текля Скалацька, пані П. Кузьма, пані Анна Корніська, пані Бурлак, Ст. Бурлак 30с, пані Юлія Бурлак.

По 15с: Пані Роз. Корніська, пані Евд. Конюк, пані Катерина Бурлак, Петро Клепак, Яким Сурма, Йос. Гудима, П. Бурлак.

По 10с: Пані Щербій, пані Пелех, пані Химій, пані М. Копач, пані Шкварчук, Вас. Копач, пані Марія Дмитерко, пані Пар. Химій, пані Боднарчук, пані С. Щербій.

Разом $20.65.

Впр. о. Мих. Оленьчук оплатив кошти пересилки.

Спочивай спокійно у вічній щасливости, Дорогий Батьку, віруючий і примірний громадянине, нехай взір Твого чесного життя присвічує Твоїм дітям, внукам, правнукам і нам усім.

Всім присутним на похороні щира подяка за віддання послідньої послуги покійному, слова потіхи для родини і щедрі датки на пресовий фонд.

Присутний.

Самбурґ, Саск.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ПРО БЛ. П. НИКОЛУ ҐУТУ

Дня 4-го жовтня упокоївся тут бл. п. Николай Ґута в 73-ім році життя.

Покійний приїхав до Канади з родиною 40 років тому з села Васильківці, повіт Гусятин. В Канаді пережив усі гаразди, що їх зазнали наші піоніри-фармері. Мимо тяжких обставин, покійний з вірою в кращу будучність поборював всякі трудноші. Дбав він не лиш про те, щоб випробити землю, на якій осів, але також і про нашу св. Церкву. Коли ще не було тут церкви, то богослуження відправлялись у його хаті. Любив він церковний спів і завсіди помагав дякам у крилосі.

Покійний завсіди дбав про добре виховання своїх дітей. Повінчав він свої діти і дав їм не лиш віно, але й знання господарства та добре українське й християнське виховання. Син Петро й зять Теодор Зеленецький є урядниками в парохії св. Івана в Самбургу.

Похорон відбувся 6-го жовтня. Богослуження правив Впр. о. Михайло Оленьчук, з дяком Григорієм Світеньким. Зїхалось дуже багато людей, хоч був то робочий день, молочення. Величавий похоронний похід тягнувся дорогою на цвинтар, а церковні дзвони сумно востаннє пращали покійного Николая Ґуту. Голос дзвонів филями котився по розлогих преріях, що їх вичистив покійний Николай та інші, подібні йому піоніри.

Покійного оплакують жена Юлія, Дочки Михайлина Петриш в Вінніпеґу, Павліна Лубик, Альбіна Зеленецька, Кароліна Адамко і сини Петро й Михайло та 27 внуків.

По похороні родина покійного запросила всіх учасників на обід. Підчас обіду Впр. о. М. Оленьчук згадав у своїй промові про нашу пресу, а пп. Світенький й Е. Трач занялися збіркою.

Зложили по $1.00: Сем Салт, Мих. Ґута, М. Трач, Петро Ґута, Никола Попель.

По 50с: о. М. Оленьчук, Макс. Зеленецький, пані К. Ґута, Іван Адамко, Фред Зеленецький, Теодор Пастух,

По 25с: Сем Шкляр, пані Марія Адамко, Леон Зеленецький.

По 5с: Франко Войціховський, пані Ф. Ореньчук 34с., пані М. Скоропад, Адолька Балицький.

Дрібні датки 50с.

Всім жертводавцям щира подяка, а Покійному хай буде Вічная Память.

Гр. Світенький.

ПОДЯКА

Горем прибиті по втраті мужа й батька, Николая Ґути, складаємо сердечну подяку Впр. о. М. Оленьчукові за похоронні відправи і проповідь, п. Гр. Світенькому за дяківську услугу, всім, що зложили вінки, всім, що помагали нам у приготуванні обіду та всім, що своєю присутністю віддали останню прислугу Покійному.

Родина Покійного.

Ґренфел, Саск.

НА СЛУЖБІ ДЛЯ КАНАДИ

Івась Івасів.

Івась, син панства Андрія й Розалії Івасів в Ґренфел, Саск., вступив до міліції ще в 1937 році, а як вибухла війна, він вступив до активної служби і разом зі своєю частиною відїхав до Англії в 1940 році. На поручення старшин Івась пішов на університетський курс і став гігієнічним інспектором, а тепер є сарджентом при медичнім корпусі.

Івась знаний нашим священикам, Преосв. Епископові Ладиці та широкому кругові громадянства. Бажаємо йому щасливого повороту домів.

Новий Борщів, Алта.

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ СТЕФАНА ОҐРОДНІКА

Стефан Оґроднік.

По десятимісячній службі при війську Стефан Оґроднік приїхав на відпустку і з тої нагоди відбулася для нього несподівана гостина 10-го жовтня в домі його родичів, панства Антона Оґродніка.

На прийнятті промовляв Семко Бартман, а також відспівано многоліття. Пан Бартман вручив Стефанові дарунок від родини і всіх гостей.

Стефан Оґроднік подякував родичам і гостям за те, що звеселили для нього той незабутній вечір.

На заклик п. Павла Черемшинського зібрано на пресу $4.00.

Гість.

Едмонтон, Алта.

ЗГАДКА ПРО ПОК. І. КЕЛЕРА

Дня 19. жовтня, у вівторок, нагло помер Іван Келер. Покійний прожив 51 літ, з того в Канаді 40 років. Приїхав з краю, з міста Чорткова. Полишив жінку і троє дітей — Петра і Софію, що пару тижнів тому подружилася з Володимиром Лотінським, і Анну — наймолодшу.

Похорон відбувся в четвер, 21-го жовтня, в церкві св. Йосафата, в годині 2 пополудні. Похороном зайнявся п. М. Смолик з Парк Меморіял. Заупокійну Службу Божу відправлено в пятницю о годині 9 рано. Похоронні богослуження відправив Всч. о. Ю. Слота, ЧСВВ. На похороні не забули й за пресу. Збіркою занявся п. Петро Палцат з Восток. Зібрано $15.70. З того призначено $7.35 на Українські Вісти.

Хай земля буде йому легкою.

Парохіянин.

Фоксфорд, Саск.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ СИНКА ПАНСТВА БЕНРОТІВ, ОРЕСТА

Бл. п. Орест Бенрот.

Родину панства Романа й Марії Бенротів, заслужених і діяльних громадян у цій околиці, навістило 14-го жовтня велике нещастя. Батько пішов рано на поле, а мати вийшла на подвіря. В хаті лишився їх синок, Орест, якому було всього два роки й 4 місяці. Як мати вернулась до хати, побачила синка Ореста в вогні. На дитині горіла одіж й вона страшно кричала з болю. Згасивши вогонь, пані Бенрот поїхала автомобілем до мужа на полі, а опісля повезла попеченого синка до шпиталю. Лікарі робили все, що могли, щоб врятувати дитині життя, але надармо — дитина померла на руках страждаючої матері.

Повідомлений про це нещастя Впр. о. М. Оленьчук, старався потішити родичів, а тому, що мав заповіджену відправу в іншій місцевости, попросив на похорон Всч. о. Теплого з Саскатуну.

Всч. о. Теплий відправив похоронні богослуження в домі панства Бенротів вечером і слідуючого ранку, а опісля заупокійну Службу Божу в церкві і проповідь.

По похороні, на просьбу засмучених родичів, учасники похорону пішли на обід до дому панства Бенротів.

Підчас обіду промову виголосив п. Світенький, дяк у цій околиці, який згадав також про пресу. Збіркою занявся п. Іван Шкляр. Жертвували::

Панство Роман і Марія Бенрот $5.

По $1.00: Петро Шкляр, Іван Олексюк, Петро Басараба.

По 50с: Всч. о. Теплий, Гр. Світенький, Василь Захарків, Н. Басараба.

По 35с: С. Гуцуляк і пані Трач, М. Калин 30с.

По 25с: Василь Сокалюк, Василь Басараба, М. Капустин, Василь Школяр, А. Чамбула, Д. Ковалюк, С. Шкляр, С. Кіт, М. Пришляк, Ф. Сокалюк, Ів. Шкляр, Ів. Такеч, пані В. Басараба, І. Нищук, пані С. Захарук, пані А. Захарук, пані Т. Пришляк, пані В. Словінко, пані Сас, пані А. Басараб, пані Лубик.

Пані Ткачук 20с, пані Гуцуляк 10с.

Разом $16.80, з того на Українські Вісти $11.20.

Молимо Всевишнього, щоб влегшив душевні терпіння родичам покійного, та щоб прийняв у Своє царство невинну душу маленького Ореста.

Гр. Світенький.

ПОДЯКА

Ми, прибиті тяжким горем по втраті нашого любого синка Ореста, складаємо сердечну подяку Впр. о. М. Оленьчукові за слова потіхи, Всч. о. Гр. Теплому за похоронні богослуження, п. Гр. Світенькому за дяківство, всім, що вкрили домовину цвітами та всім, що потішали нас і відпровадили домовину нашого покійного синка на місце вічного спочинку.

Нехай милосердний Ісус і Його Пречиста Мати хоронять Вас і діточок Ваших від нещасть.

Роман, Анна і Марія Бенрот.

Коперник, Алта.

ПРАЩАЛИ ПАНСТВО КАРХУТІВ

З причини відїзду панства Кархутів до містечка Дейзленд, їх приятелі і знайомі зробили їм пращальний вечерок. Зїхалися разом до Народнього Дому в Коперник і там, в присутности панства Кархутів весело забавлялися. Пан Іван Школьний пояснив присутнім причину забави і вручив від товариства панству Кархутам гарний дарунок — срібне чайне начиння.

Пертвували по: $2.00: Панства С. Кархути.

По $1.00: Пані Марушечка.

По 50с: Іван Чапський, панство Гіжовські, панство Умриші.

Панство С. Соловії 53с.

Панство І. Фарини 30с.

По 25с.: пп. Йосиф Школьний, Н. Марко, І. Нагірняк, С. Нагірняк, Д. Школьний, панство Байдужі, п. Іван Школьний.

Панство І. Кізяки 10с.

З того призначено $4.00 на Українські Вісти.

Місцевий.

ВІДДІЛ для МОЛОДІ

Веде учителька Анна Арабська.

Свобода і Поступ

Ще ніколи в ніяких століттях діти й молоді люди не мали стільки свободи, як вони мають нині. І ще може в ніякім столітті між молодими людьми не було стільки почуття беззаконности, як маємо в нинішнім часі. Ми нераз є свідками, як діти й молоді люди відмовляють послугу своїм родичам, учителям і другим авторитетним людям. Ми нераз чуємо, як діти й молодь відповідають своїм родичам піднесеним голосом, чуємо такі образливі слова як "ідіть собі самі", або "робіть собі самі" і т. д. Дуже погане враження робить таке поведення дітей на звичайного слухача, а як таке поведення до глибини душі ранить і понижує батьківський і материнський авторитет?

І чи ви, діти й молоді люди, в котрих вже є вироблений послух, самі не почуваєтесь ображеними поведенням таких дітей? І чи не почуваете ви, що ті діти й молоді люди, котрі не вміють шанувати приказів своїх родичів, будуть уміти шанувати прикази й закони своєї держави? Ой ні і ще раз ні. Хто не виробить собі почуття законности й послуху вищому авторитетові від раннього віку, той чи та не будуть напевно такого почуття мати в дорослім віці. І тому нині 80 відсотків усіх злочинів, котрі відбуваються в нашім краю, є виконані молодими людьми. Молоді люди нині дістали забагато свободи, а свобода без почуття законности й почуття пошани до вищого авторитету, це дорога до найгіршого роду сваволі. Молоді люди без виробленого згаданого почуття, з високою свободою у своїх рухах, це кандидати на всякого роду зіпсутих людей, а навіть злочинців. Дорогі діти й молоді люди! Як ви хочете вирости на добрих членів і членкинь християнської родини, на поважних членів і на добрих горожан Канади, мусите знати, що свобода належиться лиш тим людям, котрі вміють свободу шанувати і не будуть уживати своєї свободи для поганих діл і ганьби для себе самих, своєї родини, свого народу і свого краю. Мусите знати, що всяке беззаконня, це не є місце, де пробуває Бог, але де пробуває сатана. Ваші характери лиш почали укладатися. Ви ще не знаете життя, ані його добрих ї злих сторін. Отже мусите повинуватися тим, що те життя знають і хто для вас укладає добрі правила й закони. Лиш уявіть собі діти, хто є та нікчемна донечка, котра втікла з дому, зпід доброї опіки своїх родичів, а пішла шукати широкої свободи поза домом між чужими людьми? Коли підростете, аж тоді зможете зрозуміти, що то значить чорна, незавидна доля такої непослушної дівчини, котрою хто захоче, поштуркує і яка найгірші кути витирає. Нераз такі заблукані донечки й синки спробувавши, чи там як то кажуть — покоштувавши такої свободи, вертають.ся назад до своїх родичів, падають перед ними на коліна, перепрошують своїх родичів, в руки й ноги цілують. А ті, що не вміють і не хотять покаятися, скитаються між чужими людьми й нераз ідуть такими дорогами, що і бездомна собака не хотіла б іти.

Дорогі діти й молоді люди! Нема на світі ліпших людей для вас, як ваші родичі. Ніхто вам більше добра не бажає, як вони. Ніхто вас глибше не любить, як вони. Ніхто вами більше не тішиться, як вони. Ніхто не бажає бачити з вас кращих людей, як вони. Ніхто вас не бажає бачити щасливішими, як вони й нікого ваша неміч і ваше зле поведення гірше не болить, як їх. А проте нині, між молодими людьми, є стільки таких, що значіння своїх родичів у їх вихованню не хотять розуміти. Такі молоді люди-забіяки волять чужу, залізну руку над собою і чуже, тверде, нераз тверде як камінь, серце, як ніжну руку своїх родичів і їх тепле серце. Вони не хотять слухати своїх родичів і на кожнім кроці відворкують їм, але чужим, гострим, як шабля, приказам, вони зі страху, без нарікань, дуже гарно повинуються. І мусимо знати, що для тих людей, що не вміють шанувати своєї свободи, є місце за ґратами, де нема ніякої свободи й де приказ — то залізний закон. Є це місце домом для всіх тих людей, котрі не вміють шанувати й цінити рідного дому і його правил. Доля страшно мститься над тими людьми, котрі зі своєї волі зробили сваволю і думали жити в світі без пошани до законів і вищого авторитету. Памятайте, діти, що джерело всіх законів походить від Бога. Десять заповідей Божих це основа всіх законів і правил, котрі були передані людям від Творця нашого. Хто відходить від законного життя, відходить від Бога і заповідей Його. А хто відходить від Бога, той свідомо чи несвідомо прямує до царства сатани.

Отже, дорогі діти й молоді люди люди, повинуйтеся тим авторитетним людям, котрі вимагають від вас послуху і законного поступовання. Не думайте, що ви можете комусь робити якусь ласку, як ви є послушні своїми родичам, учителям, священикам і другим авторитетним людям. Ні, ви мусите зрозуміти, що це є Ваш обовязок і ваше приготування до порядного життя. Не гнівайтеся на своїх родичів, коли вони вам не позволяють чогось робити, або десь іти. Зрозумійте, що вони ліпше знають від вас, де ви повинні а де не повинні йти, що ви повинчі а що ви не повинні робити. Не дріться ставати з голим язиком проти розуму й досвіду вихователів ваших. Старайтеся бути гарними молодими людьми, що вміють бути вдячними за провід і освіту вихователям своїм, бо це є одинокий спосіб бути рожевою надією для нашої будучности.

ОСІНЬ

Біжить вітрам на зустріч
Злотокрила осінь,
Розспівана до краю,
Розчесана й боса.

З червоної калини
Рве злотисте листя,
Ліщину одягає
У жовте намисто.

А клени кучеряві
Обсипує жаром
Явори підпалює
Золотим пожаром.

Березам розчісує
Довгі буйні коси . . .
Біжить вітрам на зустріч
Злотокрила осінь.

Ю.Р.

ЗАГАДКИ

Що то є:

1. Де ми все бачимо обличчя подібні до себе?
2. В мене велика голова, але розуму в ній нема.
3. Я лиш одну дорогу знаю, все нею йду й назад не вертаю.

Відповідь на загадки.

1. Зеркало. 2. Капуста. 3. Ріка.

Фармері і Фармерскі Робітники

Якщо Ваша Праця на Фармі Зменшилася на Зиму, Вас Треба Деінде в Конечно Потрібних Зайняттях

Дуже конечна робота — дуже важна в воєнних зусиллях Канади і для добра Нації — є загрожена з браку робітників. Одним з джерел робочої сили, що надається на інші важні роботи, є ті мужчини, що знаходяться на фармах і яких не потрібно буде дома в осени і в зимі. Великі запотребування мусять бути виконані в ріжних ділянках — що продукують конечні життеві лісничі вироби; в копальнях основних металів і вугля, в виробі поживи, при удержанню залізничих доріг. Як ви живете на фармі і вас непотрібно дома в осени і в зимі, ви повинні відгукнутись на цей всенародній заклик.

Фармері, зайняті при конечних роботах у позасезоновім часі, зможуть вернутись до дому, коли їх там буде потрібно. **Також ті, яким продовжено військовий речинець згідно з Мобілізаційними Регулямінами, не будуть покликані до служби доки вони працюють у роботах, признаних за конечні, коли на фармі нема важної роботи.**

Просимо відгукнутись на цей важний заклик ТЕПЕР

За докладними інформаціями просимо вдаватись на одну з цих адрес:

Найближче Бюро Праці й Бюро Селективної Служби, або

Найближчий Представник Провінціонального Департаменту Рільництва, або

Ваш Місцевий Комітет Фармерської Продукції

NATIONAL SELECTIVE SERVICE

DEPARTMENT OF LABOUR

Humphrey Mitchell, Minister of Labour — A. MacNamara, Director, National Selective Service

B.C.A.S.

Торонто, Онт.

ВІНЧАННЯ ПАННИ ОЛІ СВИСТУН З П. МИХАЙЛОМ ЛАСЮКОМ

Панство Оля й Михайло Ласюкн.

Дня 23-го вересня звінчались п. Михайло Ласюк, син Дмитра й пок. Юлії Ласюк, з панною Олею Свистун, дочкою Онуфрія й Катерини Свистун. Вінчання відбулося в католицькій церкві Матері Божої. Вінчання довершив Всч. о. канонік П. Каменецький.

Тепер п. Михайло Ласюк скінчив вишкіл на авіяційного радіо-оператора в Дартмавт у Новій Скошії.

Приятель.

Судбурі, Онт.

ВІНЧАННЯ ПАННИ ПАВЛІНИ БОГАЧ З П. МИХАЙЛОМ ЯВНИМ

З нагоди вінчання п. Михайла Явного з панною Павліною Богач гості зложили жертви на Сиротинець в сумі $9.00. По $2.00: п. Йосиф Явний; по $1.00: молодята, пані: Анна Скакун, Марія Татарин, Текля Назар, пп. Йосиф Лінкевич і Кость Джаган.

О. Бучинський.

Від Заряду Сиротинця: Дякуємо сердечно за переслану суму $9.00 на наш Сиротинець. Панству Явним бажаємо Божого благословення.

РАНОК У ЛІСІ

Ліс ще дрімає в передранішній тиші. Непорушно стоять дерева, загорнені в сутінь, рясно вкриті краплистою росою. Тихо навкруги, мертво... Лиш де-не-де прокинеться пташка, непевним голосом обізветься зі свого затишку. Ліс ще дрімає... а з синім небом вже щось діється: воно то зблідне, наче від жаху, то спалахне сяйвом, немов од радощів. Небо міниться, небо грає усякими барвами, блідим сяйвом торкає вершечки чорного лісу... Стрепенувся врешті ліс і собі заграв... зашепотіли збуджені листочки, оповідаючи сни свої, заметушилась у травиці комашня, розітнулося в гущавині голосне щебетання й полинуло високо, туди, де небо міниться, де небо грає всякими барвами...

На галяву вискакує з гущавити серна й зачарована чудовим концертом, зупиняється, витяга цікаву мордочку до кривавої смуги обрію, що червоніє на узліссі поміж деревами, й слуха.

Полохливий заяць, причаївшись під кущем, пригина вуха, витріща очі й немов поринає ввесь у море лісових згуків...

Аж ось ринуло від сходу ясне проміння, мов руки — простяглось до лісу, обняло його, засипало самоцвітами, золотими смугами впало на синю від роси траву.

М. М. Коцюбинський.

80,000 ворожбитів

Хто сказав би, що в 20-ім столітті у віці повітреплавства, радія, телевізії, — є ще ворожбити, та що в двох тільки містах — Ню Йорку й Вашингтоні — їх нараховують до 80 тисяч? Ворожать з карт, з ліній долоні, з листків чаю, читають будучність в кришталевих кулях, багато їх "розмовляє з духами" — тільки звичайно не називають вже себе по-старому ворожбитами, але виступають з титулами професорів, психольоґів, астрольоґів, або як індійські "йоґі", "свамі", чи що. Та видно, що їх не досить, бо з тижня на, тиждень зростає число тих ворожбитів, що користають з людського бажання заглянути в майбутнє, коли його супроважає незнання й легковірність.

Хто вдається до них за порадою? Найбільше нервотики — люди з хоробливо розстроєними нервами — та багаті чоловіки й жінки, що не мають роботи, та тільки дивиться, де би задоволити яку примху. Але зрештою ворожбити мають костумерів між людьми всяких кляс і професій. Часто люди пригнічені недугою або журбою, шукають собі полегші, пробуючи з помічччю ворожбита розкрити майбутнє, чи буде воно краще від сучасного. І звичайно стає їм легше, але тільки в кишені.

Викинуть каву в море

Нюйорські купці, що імпортують каву, прийшли до висновку, що треба буде спалити або викинути в море нагромаджені припаси тому, бо не мають де їх тримати. Вони повідомили своїх продуцентів у Південній Америці, щоб більше кави не висилали. Це не є специфічне нюйорське явище, але такі відносини запанували на всьому побережжю, а також по великих торговельних центрах у цілому краю. Для пояснення подають, що каву теву тепер спроваджується на велику скалю, 100,000 тон нараз, а потім ждеться на другу нагоду, з огляду на недостачу кораблів. Для привезеної кави нема відповідних будинків.

СИЛЬНИЙ ВОВК

В албертійськім підгірськім дистрикті Ґвайт Корт вовки витеребили цеї осени майже всі лосі, олені, а як їх не стало, взялися до телят і річних ялівок. Один фармер напосівся на велику чорну вовчицю, яка далася йому добре в знаки. Наставив велике залізко коло берега в ріці і привязав ланцюгом до бервена в болоті завбільшки лога. Одної ночі вовчиця піймалася, але відволікла бервено кільканадцять кроків. Якось удалося їй вирвати ногу з залізка, однак недалеко того місця фармер знайшов її другого дня неживу. Мабуть увірвалося щось їй у середині, як борикалася з бервеном.

МОРФОЗА КРІМ

ВИПРОБОВАНЕ СРЕДСТВО КРАСИ

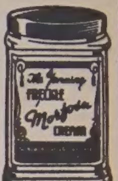

Хто хоче мати своє лице молодим, без прищів, зморщків, жовтих плям, угрів та веснянок, і щоб гарно виглядало — нехай пише зараз за цим средством МОРФОЗА КРІМ або нехай пише до нашої аптики. **Ціна $1.00** з **пересилкою.**

THE T. EATON CO. LTD.

або до

DUFFERIN AVE. DRUG STORE
(cor. King and Dufferin)
239 Dufferin Ave., Winnipeg

Терпеливість.

Діти, — каже вчителька в першім ґрейді, тепер має бути так тихо, щоб було чути як голка паде. В клясі тихо, хвилина, дві, вкінці зривається якийсь хлопчик і нетерпеливо кличе:

— Прошу пані, а коли вже пані кине ту голку?

Коли?

Лікар поручає пані, що хоче схуднути:

— Повних три місяці маєте їсти салату, сушений хліб, та попивати яблочником, а побачите, що схуднете.

— Вибачте, — каже кандидатка на струнку — чи те все маю їсти перед обідом, чи по обіді?

УСПІШНИЙ РІК ПРАЦІ ЖІНОЧОГО ТОВАРИСТВА ДОБРОЇ ВОЛІ В ЕДМОНТОНІ

Alberta Studio (Wm. Turko) Edmonton.

ЗАРЯД І ЧЛЕНКИНІ ЖІНОЧОГО ТОВАРИСТВА ДОБРОЇ ВОЛІ В ЕДМОНТОНІ

Сидять (зліва направо) пані: С. Ґрещук, Е. Шкварок, М. Мельничук, К. Монтейн, А. Середа, М. Войтків. — Середній ряд (стоять зліва направо) пані: М. Савчукевич, Е. Василишин, Ю. Порайко, А. Прийма, М. Басараб, М. Крушельницька, А. Демків. — Задній ряд (стоять зліва направо) пані Е. Жарська, Т. Жарська, С. Яхневич, Е. Страшок, Баран, М. Рараговська, О. Ісаїв, Е. Свистович.

Жіноче Тов. Доброї Волі в Едмонтоні щойно скінчило незвичайно успішний рік своєї діяльности. На річних зборах, що відбулися недавно, вибрано новий заряд в такім складі: пані К. Монтейн, голова;пані А. Середа, заступниця голови; пані М. Мельничук, секретарка; пані М. Войтків, касієрка; пані А. Демків і пані С. Ґрещук, контрольорки. Товариство має 22 членкині.

$885.00 НА ЦЕРКВУ

На річних зборах предложено також звіт з діяльности товариства. В минулих 12 місяцях товариство урядило ряд підприемств з доходом на церкву, Народний Дім, Червоний Хрест та інші цілі. Найбільшим успіхом товариства було видання Кухарської Книжки, з продажі якої прийшло чистого приходу $805. До цієї суми долучено ще прихід з розіграшки в сумі $80, так, що на будову нової церкви в Едмонтоні це товариство жертвувало $885.00.

ДЛЯ НАРОДНЬОГО ДОМУ

Всі членкині брали активну участь у всіх підприемствах Народнього Дому, а особливо в весняним карнавалі, до якого причинились продажжю тикетів на суму $359.00. Товариство помагало також в приготовленню бенкету в честь наших піонірів, в двох забавах й чайнім прийняттю, і в трьох обідах—празничнім, в честь Преосв. Кир Амвросія Сенишина й з нагоди зїзду БУК-а.

ДЛЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Як в першім, так і в другім році своєї діяльности, товариство вложило багато праці для Червоного Хреста. При ласкавій і щирій співпраці Жіночого Тов. Зоря й Марійського Товариства, уряджено два дуже успішні чайні прийняття, одно в червні, 1942, з якого прийшло чистого приходу $103.95, а друге в березні, 1943, з якого чистого приходу було $93.75, або разом $197.70.

До праці для Червоного Хреста належить також зачислити шиття 34-ох ріжних річей з одіжи.

ДЛЯ ВОЯКІВ

Товариство постійно дбає про поміч нашим воякам за морем. На ту ціль переведена була розіграшка, з якої прийшло $80.00. За ті гроші вже вислано 20 пакунків за море, а решту висилається кожного дня.

ДЛЯ ПРЕСИ

В своїй діяльности Тов. Доброї Волі завсіди дбає й про піддержку Українських Вістей. Крім дрібних збірок,з одного підприемства, що відбулось недавно, призначено також для Українських Вістей $80.00;

Жін. Тов. Доброї Волі належить хіба висловити сердечне признання за таку гідну похвали працю заряду й членкинь та пабажати їм якнайкращого успіху на будуче.

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ В АЛБЕРТІ

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого—удавайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів з міста чи з фармів до:

PARK MEMORIAL Funeral Directors, 9709-111 Ave., Edmonton Alta. Phone 22331

або до філії: BROWN'S FUNERAL HOME., Phone 11, Vegreville, Alta
В. М. СМОЛИК, управитель.

Обїзджає Західню Канаду

Панна Ганка Романчич.

Відома нашому громадянству панна Ганка Романчич, яка від кількох літ працює в департаменті фінансів в Оттаві, обїзджає тепер Західню Канаду у звязку з кампанією Пятої Позички Побіди.

Минулого тижня панна Романчич приїхала до Алберти й тут виголошує промови в українських околицях.

УВАГА

Великий Базар на виховання молодих українських місіонарів, що мав відбутися 7, 8 і 9 листопада, 1943, в Українськім Народнім Домі в Мондері, переноситься на 4, 5 і 6 грудня, 1943.

Базаровий Комітет.

Зложили $242 для наших вояків за морем

На успішнім вічу в Едмонтоні.

На однім з найбільш успішних масових віч, що відбулось минулої неділі старанням місцевого відділу КУК в Народнім Домі в Едмонтоні, зібрано на потреби Союзу Українських Канадійських Вояків в Анґлії $242.40. Гроші ці будуть вислані до Централі Комітету Українців Канади в Вінніпеґу, для пересилки до Союзу в Анґлії.

Головним бесідником на вічу був один з активних членів Союзу Українських Вояків в Анґлії, Людвик Войціхівський, з Єллов Крік, Саск., який недавно приїхав з Анґлії.

Промовляв також другий детун, що недавно вернувся з Анґлії, Максим Стрільчук, з Арран, Саск.

Предсідником віча був П. І. Лазарович, а секретарював І. Ісаїв.

Веде співацько-музичну працю

В НАРОДНІМ ДОМІ В ЕДМОНТОНІ

Осип Прийма.

Довголітній діяч у ділянках культурно-освітній і співацько-музичній, учитель Рідної Школи й діріґент та бувший ректор Бурси Б.У.К. в Саскатуні, п. Осип Прийма, знов обняв провід співацько - музичної праці в Народнім Домі в Едмонтоні.

INFORMATION

For Western Farmers Selling Feed Grains to Eastern Farmers

WHEAT · OATS · BARLEY

1. Wheat, up to 14 bu. per authorized acre and one car of oats and/or barley over the quota may be shipped.

2. Every seller must apply to the Canadian Wheat Board, Winnipeg, for a permit to ship each carload before loading for shipment.

3. Cars shipped will be inspected at Winnipeg for grade and dockage. On the basis of sample inspection, certificates will be issued by the Board of Grain Commissioners, for cars held "too full" for regular inspection. The Inspection Certificate establishes the grade and dockage.

4. Dockage up to 3% is allowed. Dockage above 1% cannot be charged for, and payment will not be made for the difference in weight between 1% and the actual dockage.

5. Elevator scale tickets or railway weights must accompany the bill of lading. Freight charges are to be paid by the farmer in Eastern Canada.

PRICE INFORMATION

On oats and barley the price per bushel to be charged the eastern farmer is the ceiling price (or the cash price if it is lower), basis in store at Fort William or Port Arthur.

GOVERNMENT SUBSIDIES AVAILABLE

As announced by the Dominion Government, the subsidy of 10c per bushel on oats and 15c per bushel on barley applies on oats and barley sold by any western farmer to a farmer or feed dealer east of Fort William-Port Arthur. Special application must be made to the Canadian Wheat Board, Winnipeg, in order to secure payment. Special forms for this purpose will be provided by the Canadian Wheat Board on request. These subsidies will also be paid on community sales between farmer and farmer in western Canada, provided the farmer delivers the grain over an elevator scale and meets other requirements of the Wheat Board.

AGRICULTURAL SUPPLIES BOARD
Dominion Department of Agriculture, Ottawa
Honourable JAMES G. GARDINER, Minister

ЯК ВИ В ЕДМОНТОНІ
то памятайте про два українські готелі

YORK HOTEL
10401 - 96 Street, Phone 25063

GRAND HOTEL
10266 - 103 Street, Phone 24196

Умірковані ціни — Чемна услуга — Всі привілеї.
В обидвох готелях порядні й модерні Ресторани.
Р. СТОЙКО, власнитель.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1944 РІК

Вже маємо найкращий і найбільший вибір календарів, патріотичних, релігійних і побутових, в ріжних народніх красках і прекрасно викінчені.

ДЛЯ БИЗНЕСОВЦІВ ВИРОБЛЯЄМО КАЛЕНДАРІ З ЇХ ФІРМОЮ З МАЛОЮ ОПЛАТОЮ ЗА ДРУК

Календарі маємо **українські, англійські і польські.** Ціна за один календар **30 центів,** за 4 календарі **$1.00**
ГУРТОВІ ЦІНИ — 25 календарів **$4.75**
50 календарів .... **$9.00** 100 календарів **$18.00**
Пишіть по безплатний катальоґ календарів. Без задатку на C.O.D. не висилаємо. Замовлення з грішми шліть до:

Ukrainska Torhowla
806 MAIN STREET WINNIPEG, MAN.

З Народнього Дому в Едмонтоні

Проби співу до концертів Листопадового й на радіо, відбуваються кожного вівтірка й четверга, в годині 8-ій вечером. Ще раз просимо всіх співаків і співачок памятати про ці дні й приходити на проби співу — на час.

Проби дутої орхестри відбуваються в четвер і пятницю, в 7-ій годині вечером. Просимо родичів пригадати про це своїм дітям і подбати, щоб вони приходили на проби.

Збори Народнього Дому відбудуться в слідуючу неділю, 7-го листопада, в год. 3 пополудні.

Збори Братства св. Николая відбудуться також у слідуючу неділю, зараз після зборів Народнього Дому. Обовязком членів Братства є прийти на ці збори й вирівнати свої вкладки.

ВЕСЕЛЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ В НЕДІЛЮ

В слідуючу неділю вечером, 7-го листопада, відіграється веселе представлення "Оженився з немовою". Скажіть про це другим. Приходіть гуртами, щоб на цьому першому представленню цеї осени саля була заповнена.

ЗАРЯД.

Відділ Комітету Українців Канади в Монтреалі уряджує в неділю, дня 14-го листопада

ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ

який відбудеться в "SALE ACADEMIQUE DU GESU" 1200 Bleury St.

Від години 2-ої пополудні. Реферат виголосить **ґен. Вол. Сікевич.** Вступ за добровільними датками.

ПОДЯКА

Сердечно дякую всім своїм приятелям за їх ласкаві відвідини мене в шпиталі й за цвіти. Особливо дякую панству Яхневичам, панству Приймам, п. М. Майкові, пані Боднар, пані Козак, пані Леоні Стадник, пані С. Зард, п. Ю. Гупці, пані Несторович, пані Софії Петрук, панні К. Опульській і панні Ґені Гамерник.

Катерина Буга (Едмонтон).

Фарма на продаж в околиці Мондер, Алта.

Пів секції, добре вироблена, в добрій околиці на полудневий схід від Мондеру, 3½ милі від Інленд.

Деревляна хата, деревляна стайня, деревляний шпихлір, курник, робітня, хлів на свині, рухомі шпихлірі. Добра керниця. Ціна $7,800.00, $2,500.00 завдатку готівкою. Решта на легкі сплати. Вдавайтесь на адресу:

306 C.P.R. BUILDING
EDMONTON, ALTA

ВОГОНЬ ЦЕ ЗЛОЧИН

Українці в Едмонтоні й околиці повинні постійно асекурувати свій доробок від вогню як власні доми, меблі, автомобілі — лиш через українських представників, які репрезентують найповажніші асекураційні компанії в Канаді. Вам оплатиться написати або зайти особисто до:

УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ

10348-101 Street, Edmonton Alberta
Д. С. Фербей, асекураційний репрезентант — Телефон 24255 або 23078.

Що кого цікавить.

Батько купив автомобіль. На цю тему почались запити.

Батько до агента: Кілько миль іде він на ґальоні ґазоліни?

Мати: А якої барви сидження в середині?

Дочка: А є там зеркало?

Син: А кілько миль робить на годину?

РЕКРЕАЦІЙНИЙ ДІМ ДЛЯ АМЕРИКАНЦІВ В ЕДМОНТОНІ

Міська управа дала дозвіл американцям побудувати рекреаційний будинок за $90,000, на площі через дорогу від У.М.С.А.

Треба Дробу!

ІТОН в Едмонтоні платить найвищу ціну за ваш дріб!

T. EATON C° WESTERN LIMITED
EDMONTON CANADA

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ ІВАНА ІЛЬЧИШИНА

Мужеські й Жіночі Убрання по умірковаених цінах.

ELCHEN TAILOR
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Phone 24612

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

1. листопада, 1943.

Ячмінь —	
Но. 1 С.В., 2-гранний	64
Но. 2 С.В., 6-гранний	64
Овес —	
Но. 2 С. В.	51
Но. 3 С. В.	50
Жито —	
Но. 2 С. В.	98

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

1. листопада, 1943.

Овес —	
Но. 2 С. В.	39
Но. 3 С. В.	38
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	49
Но. 2 С. В.	49
Но. 3 С. В.	48
Жито —	
Но. 2 С. В.	77
Но. 3 С. В.	72

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	10.75—11.00
Добрі до середніх	900—10.00
Середні до звичайних	850—900
Ялівки —	
Добрі до вибраних	950—10.00
Несогірші до середніх	7750—900
Звичайні до несогірших	550—750
Корови —	
Добрі до вибраних, легкі	750—800
Добрі до вибраних, тяжкі	700—750
Звичайні до середніх	600—725
На консервит	350—450
Бугаї	550—825
Годівник —	
Добрі до вибраних бички	9.50
Добрі ялівки	800 вдолину
ТЕЛЯТА —	
Добрі до вибраних	11.50—12.50
Добрі тяжкі	10.00 і вдолину
Свині —	
У плентах	15.25
Для висилки	15.90
Ягнята —	
Добрі до вибраних	950—10.00
Вівці вдолину від	5.00
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів:	
Великі А	42—44
Середні А	40—42
Пуллет А	35—36
Ґрейд В	31—34
Ґрейд С	25—27
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	44
Но. 1	39
Но. 2	34
Без ґрейду	29

ДР. І. ВЕРХОМИН — ДР. П. Г. КОЗЯК
Тел. дому 25884 Тел. Офісу 24543 Тел. дому 27436
ЛІКАРІ Й ОПЕРАТОРИ X-РЕЙ І ФІЗІО-ТЕРАПІЯ
DR. J. VERCHOMIN DR. P. H. KOZIAK
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
MUNDARE, ALTA.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
719 McLeod Bldg., Edmonton.
Office Phone 24047. Res. Ph. 71435

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Phone 22115
Можете писати до нас по українськи

П. А. МІСЬКІВ, M.A., LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
веде канцелярію у спілці з
SHORT & CROSS
2nd Floor Bank of Nova Scotia Bldg
Edmonton, Alta. Telephone 21151

Николай Бартман, B.A., LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
1 Hastings Street West
VANCOUVER, B.C.

ІВАН ДІКУР, B.A., LL.B.
Адвокат, Повновласник і т. д.
Перепроваджує судові справи, кримінальні, цивільні й тестаментальні. Адреса:
JOHN DECORE,
Box 244. Vegreville, Alta. Phone 42

ЙОСИФ М. ЛАЗАРЕНКО, LL.B.
Адвокат і Нотар
Перепроваджує всякі судові справи — карні, цивільні, спадкові й інкорпораційні.
Веде канцелярію в
Box 44. MYRNAM, ALTA. Phone 4

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р ІВАН СМУЛЬСЬКИЙ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
Edmonton, Alta. — Phone 27342

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИЙ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24646

Тел. офісу 23132 Тел. дому 83224
Д-Р В. С. НЕВЧАС
Лікар, Оператор, Акушер
Лічення ультра-фіолетним світлом і коротко-лучевою машиною до огрівання.
DR. W. S. NIEWCHAS
441 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.

Д-Р Ю. ДРАГАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сієнарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82358
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й тягарові вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332-104 St. Edmonton, Alta.
Тел. 26522 Тел. уночі 71168

Фотоґрафії, що їх

виконують спеціялісти

Продаємо Фарми й Доми

Фарми й доми на продаж маємо в найкращих околицях Канади. По ближчі інформації пишіть на адресу:

FARMERS REALTY CO
Fabian & Shumsky
121 Niagara St., St. Catherines, Ont.

УКРАЇНСЬКЕ
Похоронне Заведення в Торонті
CARDINAL & SON
ГАРНА КАПЛИЦЯ
366 Bathurst Street Phone WA 9954 Toronto, Ont.